

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Nemško - nacionalna pravičnost napram Slovencem.

Nemci se delajo velike gorečnike in pravičnike v vprašanju narodnih manjšin. Ker v postopanju z narodnimi manjšinami, ki jih imajo na svojem državnem ozemlju, niso pravični, marveč skrajno krivični, je njihova gorečnost za rešitev tega vprašanja sumljiva, ker izvira iz sebičnega nagiba. Potom nemških narodnih manjšin v drugih, zlasti v slovanskih državah, hočejo Nemci širiti svojo gospodarsko, kulturno, pa tudi politično moč v tujinstvu.

Kakšna je nemška pravičnost napram drugim narodom, dokazuje zgodovina zadnjih petdeset let nekdanje avstro-ogrske monarhije. Nemci nekdanje Avstrije so bili prešinjeni z duhom nemško-narodne nestrpnosti in s stremljenjem po ponemčevanju slovanskih narodov. Osebito mi Slovenci smo čutili vso strahoto in vso težo ponemčevalne strasti avstrijskih Nemcev. Načrt nemške razširjevalne strasti je bil na kratko izražen v znanem geslu: Od Hamburga do Trsta. Ker smo Slovenci bili napoti uresničenju tega velikega nemškega načrta, so nas hoteli s pomočjo nekdanje države in z vsemi gmotnimi in duhovnimi sredstvi ponemčiti.

Kako pa je sedaj? Danes preplavlja javnost v Nemčiji in Avstriji klic: »Avstrija naj se združi z Nemčijo! Meja Nemčije bodi na Karavankah!« O posledicah tega klica, ako bi postal resnica ter bi se Nemčija razširila do mej sedanje Avstrije, o gospodarskih in političnih nasledkih tega čina za Srednjo Evropo in zlasti za slovanske države nočemo danes govoriti. Izpregovoriti pa moramo o nasledkih tega gesla za koroške Slovence. Izvajanje tega gesla pomenja pospeševanje ponemčevalne politike napram našim slovanskim bratom na Koroškem. Ako naj meja nemštva sega do Karavank, smejo do Karavank prebivati samo Nemci, torej se morajo koroški Slovenci ponemčiti.

To je ista politika, ki jo vodi Mussolini napram Slovencem in Hrvatom ter Nemcem na ozemlju italijanske države. Ker si je Italija prisvojila zemljo, ki je prej bila slovenska, hrvatska, od-

nosno nemška, zato je treba vse te narode iztrebiti ter z njihovim poitalijančenjem doseči, da bo ta ozemska osvojitev ne samo naknadno opravičena, marveč da bo tudi ostala trajna. Istotako hočejo Nemci zaželjeno postavitev meje za nemštvo in Nemčijo na Karavankah doseči in pospešiti s tem, da ponemčijo vse Slovence na Koroškem.

Ta cilj so imeli pred svojimi očmi že ob času plebiscita. Takrat so sicer nemški uradni in neuradni mogotci Slovencem slovesno zatrjevali, da jim bodo dali in pustili vse narodne pravice, če glasujejo za Avstrijo. Ko pa je plebiscit izpadel v prid Avstrije, niso izpolnili niti ene obljube, dane Slovencem. Niti ene narodne pravice niso dali Slovencem ne v uradu, ne v šoli, ne v cerkvi, sploh nikjer ne. Kako grdo prevaro in goljufijo so izvršili nad Slovenci, dokazujejo s tem, da sedaj tolmačijo glasovanje povodom plebiscita tako, da se morajo dati tisti, ki so povodom plebiscita glasovali za Avstrijo, ponemčiti, ker so »politični Nemci«.

Težnja, in to glavna težnja koroških Nemcev je ta, da število teh »političnih Nemcev«, boljše in jasno rečeno: nemškutarjev, pomnožujejo od dne do dne. To dosežajo s strahovanjem Slovencev v vsem javnem življenju, z gospodarskim zapostavljanjem narodno zavednih Slovencev, z izključitvijo Slovencev od vseh javnih služb in ustanov, z nemško šolo in s ponemčevanjem javnega bogoslužja po cerkvah. Vnebovpijoča krivica je, da Slovenci na Koroškem nimajo niti ene slovenske šole, marveč se vsi slovenski otroci silijo v nemške ali takozvane dvojezične, v resnici pa tudi samo nemške šole. Da so te dvojezične šole najkrutejše ponemčevalnice, ki nimajo drugega namena, kakor da odtujejo slovenske otroke materinemu jeziku, dokazuje ukaz okrajnega šolskega sveta v Celovcu krajnim šolskim svetom, naj sklepajo o tem, da bi se tudi veronauk poučeval v nemškem jeziku. Torej zadnji predmet, ki se je še po nekaterih šolah poučeval v slovenščini, naj se poučuje v nemščini.

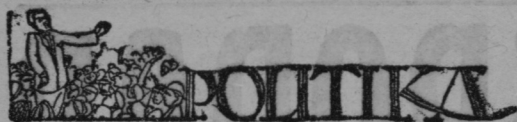
Lepe »dvojezične« šole! Hvala Vam gospodje koroški Nemci, za ta sklep!

Je vsaj konec Vaše hinavščine, ki ste jo doslej uganjali s temi »dvojezičniki« šolami. Sedaj ne morete več reči, da so te šole »tudi slovenske«. Ako boste še v bodoče upali v javnosti takega trditi, Vam bo ta laž priletele nazaj v obraz.

Iz pripadnosti k nemški državi izvajajo koroški nemški nacionalisti, ki so zastopani v vseh koroških nemških strankah, nujno potrebo, da mora nemščina gospodovati ne samo v šoli, marveč tudi v cerkvi. V pretežno slovenske župnije pošiljajo nemške duhovnike. Na primer župnije v celovski okolici: Vetrin, Št. Jakob, Žrelec, Grabštajn, Timenica, Št. Lipš in druge so pretežno slovenske, ker je občevalni jezik prebivalcev po večini slovenski. In vendar so v poslednjih desetih letih nemški duhovniki iz cerkva popolnoma iztrebili slovenščino in jo nadomestili z nemščino. Nemško-nacionalni časniki zahtevajo, da se mora to zgoditi tudi po vseh drugih župnijah. Tako piše na primer »Kärtner Heimat« (»Koroška domovina«), glasilo narodnih odpadnikov, v svoji številki dne 2. avgusta tega leta: »Občina Hodiše je pri ljudskem glasovanju 10. oktobra 1920 glasovala z 52.6% za Avstrijo in se je s tem z večino odločila za nedeljeno Koroško. Glasom izida ljudskega štetja iz leta 1923 se jih je 58.1% priznalo kot Nemce, medtem ko se jih je samo 41.9% dalo vpisati kot Slovence.« Na podlagi tega list zahteva, da se vpelje v cerkvi nemška pridiga.

Kaj pa pravijo k temu Nemci v naši državi, osebito oni v Sloveniji? Ali se naj z njimi postopa na isti podlagi, ki jo postavljajo in zahtevajo nemški nacionalisti proti koroškim Slovencem? Kako bi potem bilo mogoče, da ostanejo nemške pridige v Mariboru, Celju, Ptuj in drugod? In ako bi se isto merilo, s katerim merijo nemški nacionalisti koroškim Slovencem pravice na šolskem polju, uporabilo napram Nemcem v Sloveniji, ali bi mogel potem ostati v naši državi le samo en nemški šolski razred?!

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in cenovno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekte!

V NAŠI DRŽAVI.

Pred vrhovnim zakonodajnim svetom so zakoni: za povzdigo kmetijstva, prosvetni in zdravstveni zakon.

Varčevanje v državni upravi. Finančno ministrstvo je razposlalo vsem drugim ministrstvom razpis, v katerem v glavnem pravi, da se finančno stanje sicer postopoma zboljšuje, da pa vseeno pametna državna politika nalaga vsem ministrstvom in podrejenim organom, da vrše državno upravo v smislu največjega varčevanja, kar se naj upošteva še pri izvajanju tekočega proračuna in sicer: 1. naj se najmanj 10% že odobrenih kreditov ne uporabi, torej naj se po možnosti tekoči proračun zmanjša za 10%, 2. prošnje za prekoračenje rednih kreditov sploh ne bodo v nobenem slučaju ugodno rešene in 3. nobeno prazno mesto, čeprav se po proračunu predvideva, naj se spopolni, število uradništva naj se postopoma zmanjšuje.

Za povzdigo živinoreje v mariborski oblasti je dovolilo kmetijsko ministrstvo mariborski oblastni samoupravi 120 tisoč Din za nakup plemenskih bikov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

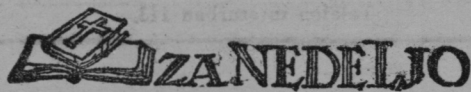
Spopad med Helmwehrovci in Schutzbundom v St. Lorenzu na Zgornjem Štajerskem je spravil Avstrijo napram zunanjemu svetu v velike neprilike. Vlada se je povzpela do sklepa, da bo odslej strogo prepovedano, da bi lahko priredili dve stranki istočasno na istem kraju zborovanja. Gotovo je pa tudi, da bodo velesile gledale na to, da Avstrija ne bo smela imeti poleg vojaštva in žandarmerije še prikritih organizacij, ki se oborožene bolj nego redna vojska.

Posvetovanja v Haagu. Posvetovanja v Haagu so še vedno na mrtvi točki in najbrž ne bodo rodila zaželenega sadu. Vse je iznenadil korak angleškega vojnega ministrstva, ki je naročilo poveljniku angleških čet v Porenju, naj pripravi vse potrebno za izpraznitev. Odpoklice angleških čet bo v prvih dneh septembra. Belgijska vlada je že razpravljala o položaju, ki je nastal vprašanju izpraznitve Porenja po ukrepu angleškega vojnega ministrstva. Najbrž se bo tudi Belgija odločila, da odpoklice istočasno z Anglijo svoje čete iz Porenja. V neprijetnem položaju so Francozi, ki se bodo morali odločiti na to, da bodo sledili Angležem ter Belgijcem in bo vprašanje zasedbe Porenja vendar enkrat končano.

V Palestini so izbruhnili krvavi obračuni med židi in Arabci. Nad Jeruzalemom in okolice je proglašeno obredno stanje.

Sovražnosti na Daljnem vzhodu. Sovražnosti med Rusi in Kitajci so že priče z boji med obema armadama. Sovjetske čete so prekoračile mejo in otvorile boj. Že koj po prvih spopadih je bilo na obeh straneh veliko mrtvih in ranjenih.

Dijakom in njihovim staršem!

Teodolinda Dibošc.

Pri ljudeh, ki so se v svojem življenju povzpeli do visoke stopnje popolnosti, vidimo, da so navadno imeli prav pobožne starše in zelo skrbno vzgojo, ki je že takoj od začetka njihovo življenje pot usmerila k Bogu. Čisto drugače pa je bilo pri Teodolindi, ali Mariji Teziji, kakor se je imenovala s svojim samostanskim imenom. Njeni starši, drugače bogati in ugledni, so bili za vero in versko življenje čisto mrzli in brez brižni in v vsej hiši je imel samo nek pomočnik njenega očeta še toliko krščanske zavesti in poguma, da je izpolnjeval vsaj najvažnejše verske dolžnosti. Če je mala Teodolinda v tem vzduhu živo čutila, kako jo vleče nekaj k Bogu, posebno k zakramentu presv. R. Telesa in če je čutila velik stud pred vsem slabim, je bilo to delo izredne milosti božje.

Teodolinda je molila, obiskovala službo božjo, čeravno je morala vse to skrivati pred svojimi starši. Po molitvah in raznih spokornih delih se je Teodolindi posrečilo, da je izpreobrnila tudi svojega očeta, svojo sestro in svojega bratranca.

Ko je dovršila v domači hiši to veliko apostolsko delo, si je postavila nato drugo življenjsko nalogo. Vedno je živo in bridko občutila vso mrzloto in nevhvaležnost, ki jo mora prenašati Kristus v Najsvetejšem zakramentu. Sklenila je, da hoče skrbeti, da bo dobival božji Odrašenik v zakramentu ljubezni za vse te žalitve zadoščenje. Zato je sklenila, da bo vstopila v red karmeličank in da bo tam dosegla, da bi ta red na poseben način Kristusu zadostoval. A začele so se kazati velike ovire in nazadnje je njen spovednik izjavil, da mora ustanoviti nov red. Teodolinda se je te naloge zelo prestrašila, a v zaupanju na božjo previdnost in pomoč je šla na delo in je sredi viharne leta 1848 ustanovila v Parizu družbo sester zadostilnega češčenja. Sama polna ljubezni do pozabljenega in zaničevanega Kristusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa je znala vcepiti to ljubezen tudi svojim sestram in tako se je začela ustanovljena družba kljub najrazličnejšim zaprekam lepo in veselo razvijati.

30. avgusta 1863 jo je Bog poklical iz tega sveta, da bi gledala iz obličja v obličje Onega, ki ga je tukaj v živi veri tako goreče častila in serafsko ljubila. »Vidim, vidim, vidim,« je trikrat zaklicala ko je umirala, z očmi vprtimi pro-

ti nebesom. Cerkev preiskuje njeno življenje, da bi ji dala čast oltarjev.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU
Aleksandrova cesta 6 in Koroška c. 5.

Vsem nakupovalcem pri takojšnjem plačilu lepe nagrade!

ti nebesom. Cerkev preiskuje njeno življenje, da bi ji dala čast oltarjev.

Mlada Teodolinda je sredi največjih nevarnosti izvrševala opomin sv. pisma: »Ne postanite podobni temu svetul!« Tako je Teodolinda postala vzornica posebno našemu času. Je danes vedno več takega življenja, ki se ne more imenovati več krščansko, ki človeka ne veže na Boga, temveč ga vedno bolj trga in odvrača od njega. Če hočemo v sredi tega življenja ohraniti delež z Bogom, velja tudi za nas opomin: »Ne postanite podobni temu svetu, temu življenju!« Da, ne se dati od tega življenja premotiti in potegniti navzdol, temveč vztrajati pri starem krščanskem življenju in s to vztrajnostjo ter odločnostjo, pa tudi z ljubeznijo še druge pridobiti za to življenje, iz katerega teče božji blagoslov.

*

Žalostna Velika Gospojnica istrskih Slovanov. Trsatsko Mater božjo častijo in se obračajo z velikim zaupanjem k njej tudi istrske Slovence in Hrvatje. Stoletja so prihajali tudi oni, posebno na Gospojnico, na Trsat, da so tam opravili svojo pobožnost. Letos jim je bilo to zabranjeno. Italijanske oblasti, ki so vsa leta po vojski puščale romarje čez državno mejo pri Reki brez raznih dokumentov, letos tega niso več storile. In tako je bilo na Reki na stotine istrskih Slovencev in Hrvatov, ki so prišli od daleč, a svoje pobožnosti niso mogli opraviti.

Kongres za cerkveno zedinjenje v Pragi. Ker je letos pozornost krščanskega sveta radi svetovaclavskih slavnosti obrnjena na Prago, je letos tam zboroval tudi kongres za zedinjenje katoliške in pravoslavne Cerkve. Letos se je udeležil tega kongresa tudi papežev odposlanec škof D'Herbigny, eden najgorečnejših delavcev za zedinjenje. Na kongresu se je prečitelo pismo papeža Pija XI., ki je naslovljeno na praškega nadškofa Kordača in v katerem med drugim sv. oče pravi, da naj prenehajo razna medsebojna očitavanja med katoliki in pravoslavni in da naj na kongresu in po njem vlada medsebojna ljubezen. Škof D'Herbigny, ki je to papeževo pismo prinesel, je v svojem govoru povdarjal ljubezen papeževo do pravoslavnih, ki jo je že večkrat pokazal. Tako je sprejel Pij XI. zbor donskih kozakov, ki so pred papežem zapeli nekaj pesmi. Zadnja točka je bila »Verujem«. Ko so kozaki to pesem peli, je papež pristopil, da blagoslovi vsakega posebej. Nato so kozaki poklekli in kleče peli pesem do konca. Še na drug način je pokazal sv. oče svojo naklonjenost. Navada na papeževem dvoru je,

da papež ne sprejme v avdijenco otrok. A za ruske izseljence je napravil izjemo in je rekel, da naj pridejo tudi otroci, ker on posebno želi blagosloviti ruske otroke. Ljubezen katoliške Cerkve do pravoslavnih so povdarjali tudi drugi govorniki, tudi pravoslavni. Izmed Slovencev je govoril na kongresu prelat dr. Grivec.

Katoliški dan v Potsdamu. Sv. stolica je sklenila letošnje leto s prusko drža-

vo konkordat. V proslavo tega veselega in važnega dogodka so pruski katoličani priredili v mestu Potsdam velik katoliški shod. Ta shod je bil predvsem posvečen mladini, ki se je je zbralo v velikem številu iz vseh stanov. Govorniki so zlasti povdarjali, da naj se katoličani ne cepijo in prepirajo med seboj, temveč naj skušajo potom krščanskega duha zopet vse življenje prešiniti in napolniti s krščanskim mišljenjem.

Volitve v okrajne cestne odbore.

Za volitve v okrajne cestne odbore kot naslednike okrajnih zastopov je vladalo po vseh občinah izvanredno veliko zanimanje. Ker je bilo po več občin združenih v en volilni okoliš, so odborniki večjih občin skušali dobiti večino za svojega lokalnega kandidata. Drugi vzrok, da je bilo za te volitve tako veliko zanimanje pa je pripisovati dejstvu, da že dolgo ni bilo nobenih volitev in ker je zanimanje, kdo bo vodil okrajni cestni odbor iz gospodarstvih ozirov zelo veliko. Radi tega je agitacija od moža do moža, od občine do občine bila nepričakovano velika. Kakor rečeno, so prevladovali pri izbiri kandidatov z malimi izjemami samo gospodarsko-lokalni oziri. Udeležba volilnih upravičencev je znašala skoro v vseh občinah 100%. Sicer so se pa vršile volitve povsod mirno.

V okraju Maribor so znani dosedaj, ko to pišemo (ponedeljek zjutraj), naslednji rezultati.

V mestu Maribor so bili izvoljeni z veliko večino: Dr. Vebke Andrej, Žebot Franjo, Murko Vid, dr. Strmšek in Roglič Drago.

V Kamnici Hauptman Stanko, župan v Rožpohu (skoro z vsemi glasovi).

V Lajtersbergu z enim glasom večine Janžekovič Ivan, veleposestnik v Lajtersbergu.

Na Pobrežju Pšeničnik Anton, železničar iz Pobrežja z veliko glasov.

Na Teznu upravitelj Betnave Habjanč Leopold z enim glasom večine.

V Hočah Kolman Josip, župan iz Slivnice z 2 glasovoma večine.

Pri St. Petru Pri Mariboru Kostanjšek Jan, trgovec od Sv. Martina pri Vurbergu z veliko glasov.

Pri Gornji Sv. Kungoti Šerbinek Ivan, vinar, gradni posestnik in bivši oblastni poslanec iz Vrčič z veliko večino.

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju Glaser Viktor iz Smolnika z 4 glasovi večine.

V Selnici ob Dravi župan Hernah Martin z veliko glasov.

V Št. Ilju v Slovenskih goricah veleposestnik Thaler Franjo z veliko večino.

V Framu župan Potočnik Anton z veliko večino glasov.

V Račah pri ožji volitvi bivši narodni poslanec Kirbiš Ivan.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Rošker Anton, posestnik v Zgornjem dolu z ogromno večino.

V Limbušu Robič Srečko z veliko večino.

V Studencih pri Mariboru župan Kaloh Alojz soglasno.

Ko bo oblastni komisar še imenoval tri člane v okrajni cestni odbor, se bo isti sestel k prvi seji in si izvolil načelnika in podnačelnika.

lo. — Opozarjamo, da vsa dosedanja skupna najavljenja po organizacijah vsled nejasnosti ne pridejo v poštev. Zato prosimo, da dotični abiturijenti ponovno dajo svoje naslove na: Dijaško podporno društvo, Akademski dom, Miklošičeva 5, Ljubljana.

Naše visokošolsko dijaštvo. Z ustanovitvijo slovenske univerze v Ljubljani se je pokazala potreba, da se osnuje za revne akademike menza, ki bi jim mogla nuditi ceno in zdravo hrano ter jim tako omogočiti študij za blagor in korist naroda in države. Katoliški slovenski akademiki so si ustanovili Dijaško podporno društvo v Ljubljani, ki ima namen, da oskrbuje okrog sto revnih katoliških akademikov s ceno hrano ter jim pomaga v najhujših gmotnih težavah; društvo je v svojem obstoju navezano le na vplačila za hrano, ki pa morajo biti vsled revnosti akademikov le nizka. Zato se Dijaško podporno društvo vedno obrača na našo katoliško narodno javnost s prošnjo, da po svoji moči prispeva za menzo katoliških visokošolcev v Ljubljani.

Pohorju se obetajo najbolj moderna prometna sredstva. Od prevrata do danes se je za povzdigo tujskega prometa na Pohorju storilo zelo veliko. Kot najmodernejši prometni sredstvi sta nam zasigurani uspenjača in avtomobil. Žična železnica izpod vzhodja Pohorja k Svetemu Azehu je dejstvo. Tozadevne načrte bo izgotovil inženier Frank. Frank je znan strokovnjak glede uspenjač. V dobi svetovne vojne je bil ravno on taisti, ki je potegnil največ žičnih železnic preko prepadov ter okoli gora na najbolj visoke in nedostopne višine. Pohorska uspenjača bo dolga 2 km. Vožnja je preračunana za osebo gor in dol 20 Din, kar je gotovo zelo po ceni. Marsikdo, ki doslej ni bil gost zelenega Pohorja, ker se je zbal poti, se bo kmalu lahko peljal na Ruško kočo. V gradnji je pa že cesta v serpentinah, po katerih bo mogoče se pripeljati na vrh Pohorja v avtomobilu.

Gamzi na Pohorju. Malokateremu je znano, da so po pohorskih planinah gamzi. Že pred vojno so gojili to lepo divjačino po razsežnih gozdovih falškega grofa Zabbeo. Danes cenijo število gamzov na Pohorju na 200 komadov. Te dni je ustrelil lepega gamza v pohorskem sedlu nad Št. Lovrencem na Pohorju mlad lovec.

»Zeppelin« na poletu okrog sveta. Dne 19. avgusta je pristal zrakoplov »Zeppelin« srečno na vojaškem letališču v glavnem mestu Japonske v Tokiju. Za polet iz Friedrichshafna v Tokijo je rabil 100 ur in prevozil 12 tisoč km. Japonci so zrakoplov sprejeli navdušeno. Japonski cesar je sprejel vodjo »Zeppelina« dr. Eckenerja in mu izročil v znak priznanja 2 srebrni vazi in 11 srebrnih pokalov za 11 članov posadke. Zračno ladjo so po pristanku temeljito pregledali in bi bila morala nadaljevati pot preko morja v Ameriko v četrtek. Dne 22. avgusta je bilo vse pripravljeno za dvig »Zeppelina« in za polet preko Tihega oceana. Mnogo pred odhodom se je zbralo na letališču ogromno število ljudi. Japonski mor-

NOVICE

Odlikovanja, podeljena od Nj. Velikanstva kralja povodom krsta kraljeviča Andreja, so bila objavljena v dnevno izhajajočih listih. Ta odlikovanja so jako številna in zato našemu listu kot tedniku nedostaje prostora za objavo imen odlikovanih oseb. Vsem odlikovancem prav srčne čestitke!

Pri Sv. Križu nad Mariborom je bil v nedeljo 25. avgusta odlikovan daleč na okoli znani rodoljub in dolgoletni župan Filip Galunder z zlato kolajno za državljanske zasluge. Kraljevo odlikovanje mu je v domači hiši v navzočnosti občinskega odbora in predstavnikov okraja, cerkve in šole pripel sreski načelnik vladni svetnik dr. Marko Ipavc. Odličnemu narodnemu, gospodarskemu in kulturnemu delavcu na naši severni meji k zasluženemu odlikovanju iskreno čestitamo!

Poroka. Dne 25. avgusta sta bila v župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj poročena g. Iv. Hameršak, sin tesarja in posestnika Hameršaka v Kitarju in gđ. Hanika Brenčič, hčerka aglednega posestnika in gostilničarja »Za potokom« g. Janža Brenčiča. Priči sta bila strica neveste g. Alojz Brenčič, veletrgovec in g. Anton Brenčič, trgovec z železnino v Ptuj. Mlademu paru obilo sreče in blagoslova!

Redka čast je doletela zakonca Alojza in Marijo Spindler v občini Moravci,

hišna številka 43, v srezu ljutomerskem ki sta že pred dvema leti v krogu svojih treh sinov in njihovih rodbin slavila zlato poroko. Sedaj ob priliki krsta tretjega — slovenskega — kraljeviča so vsi trije sinovi bili od kralja odlikovani z redom sv. Save: najstarejši, župnik Franc Spindler v Sv. Lovrencu na Dravskem polju je zaslužen delavec na gospodarsko-zadružnem polju in na polju kulturnega dela, zlasti kot odlični in znan glasbenik; drugi, novinar Vekoslav Spindler v Mariboru, stopa kmalu v 25. leto svojega javnega dela kot novinar; najmlajši, Lovro, gospodari na domačem posestvu, in ga celi okraj pozna kot enega izmed najvzornejših naprednih gospodarjev; kot takega ga poznajo tudi vsi kmetijski strokovnjaki Slovenije, zlasti pa tudi njegovo delo kot predsednika Kmetijske podružnice v svoji fari ter v drugih gospodarskih organizacijah, kjer je povsod s svojo iniciativnostjo in dalekovidnostjo poznan daleč naokrog po okraju. Odlikovanje vseh treh sinov je predvsem odlikovanje obeh sivolasih staršev, katerima bodi na tem mestu izrečena iskrena čestitka!

Naše dijaštvo. Vsi abiturijenti, ki reflektirajo na akademsko menzo v šolskem letu 1929/30 (v Marijanišču), naj nemudoma pošljejo svoje počitniške naslove, da se jim dpošljejo nabilne pole, na katere se bo društvo pri zniževanju relutoma predvsem ozira-

narji so pri vlačanju zračne ladje iz lope ravnali tako nerodno, da so poškodovali motorno in potniško gondolo. Radi teh poškodb je bilo nadaljevanje poleta okoli sveta odloženo, dokler zrakoplov ne bo popolnoma popravljen. Pri popravljanju poškodb na potniški gondoli so našli za prtljago skritega »slepega potnika«, ki je hotel zastopati Iz Tokija v Ameriko. Ker je zlezal pod kovčke, so se ti pri zgoraj omenjenem manevriranju prevrnili in poškodovali zastopkarja. Slep potnik je kakih 20 let star mladenič, ki je bil izročen japonskim oblastim, da ga kaznujejo. — Grof »Zeppelin« je dosegel 25. avgusta ob 4. uri ameriškansko obalo in srečno pristal v nedeljo ob 9. uri predpoldne v ameriškem mestu Los Angeles.

Pozor vojni invalidi, vojne vdove in starši padlih. Na podlagi invalidskega zakona z dne 4. julija tega leta se morajo vse osebe, ki mislijo, da imajo pravico prejemati invalidnino in denarno podporo prijaviti takoj pismeno pristojnemu invalid. sodišču s prilogami. Ker pa mnogi vojni invalidi, vdove in starši ne znajo pismeno prijaviti sodišču, nekateri so tudi nepismeni, je krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru nabavil potrebne tiskovine za prijave ter bo vse svoje člane sam prijavil sodišču. Za invalide si je Krajevni odbor tudi priskrbel formulare in svrhu prepisa invalidskega nadpreglednega lista. Vsak posameznik si naj potem svojih občin preskrbi potrebne dokumente, in to vse naj pošlje na Udruženje vojnih invalidov v Mariboru, ali pa tudi lahko osebno predloži v invalidski pisarni med uradnimi urami. Končno še se pripomni, da se vse listine potem uradov radi teh prijav izdajajo koleka prosto.

Velika invalidska tombola. Udruženje vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo dne 8. septembra 1929 ob pol 3. uri popoldne na Trgu Svobode veliko javno tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Cenjeni javnosti že danes sporočamo, da bo ta prireditev ena najlepših in bogatih dobitkov, med temi je osem glavnih. Prva tombola je kompletno opremljena spalnica. Druga šivalni stroj. Tretja moško ali žensko kolo. Četrta kuhinjska oprema. Peta radio aparat. Šesta voz premoga. Sedma ena klafta drv. Osmo vreča fine moke. Razen tega pa še čez 500 manjših krasnih in vrednih dobitkov. Z ozirom na to, ker je prireditev socialnega in dobrodelnega namena, se naproša cela javnost, da to akcijo po svoji moči podpira in pomaga za čimvečji uspeh, zlasti prosimo cenjene podjetnike, trgovce in obrtnike, da nam pomagajo s prostovoljnimi prispevki ali dobitki in da gredo našim pooblaščenim nabiralcem na roko.

Svarimo pred sleparji! Te dni se je zglasila v Tiskarni sv. Cirila neka ženska iz mariborske okolice ter je povedala, da je naročila po nekem potniku križ od Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ter mu dala Din 25 naplačila. Objavljamo, da nimamo nobenega potnika in da nihče nima pravice v našem imenu sprejemati naročila, najmanj pa denar. Kdor pride k vam s takim izgovorom, ga javite orožnikom, ker je čisto naveden slepar. V Tiskarni sv. Cirila kupujte osebno ali pa naročite sami po pošti.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Strašna posledica neurja. V noči od 22. na 23. avgusta se je razsulo nad južno Srbijo strahovito neurje, ki je povzročilo povodenj. Žrtev hude ure je postalo v mestu Skoplje 800 hiš in je veliko družin brez strehe. Železniška proga Gradsko—Bitolj je ustavila promet radi povodnji.

Strahovite poplave v Bolgariji. Po vsej Bolgariji so vladali zadnje dni strahoviti nalivi s točo in viharji. Skoraj vse zveze med Sofijo in ostalimi pokrajinami so prekinjene. Severna Bolgarija je docela odrezana od zunanjega sveta, ker so prekinjene tudi vse železniške zveze. Mestoma je voda odnesla več kilometrov železniške proge, porušenih pa je zlasti mnogo mostov. V južni Bolgariji so nastale ogromne poplave, kakršnih skoraj ne pomnijo. Celi okraji so pod vodo. Več vasi je voda dobesedno odplavila, tako, da se niti več ne pozna, kje so bile naselbine. Poginila je skoraj vsa živina, ljudje pa so rešili samo golo življenje. Nesreča je zahtevala tudi mnogo človeških žrtev. Po dosedanjih vesteh je bilo samo v južni Bolgariji nad sto mrtvih. Podrobnosti še niso znane. Vlada je poslala v prizadete kraje vojaštvo, da skuša rešiti, kar se še rešiti da. Nad poplavljenim ozemljem krožijo letala, ki pa morajo poročati samo o obsegu poplav. Ljudem, ki so se rešili v planine, skušajo letala dovažati živila.

Velika železniška nesreča v Nemčiji. Brzovlak Pariz—Varšava je iztiril v nedeljo, dne 25. avgusta dopoldan pri nemški postaji Buir. Izpod ruševin 7 razbitih vagonov so potegnili 8 mrtvih in 27 ranjenih.

Od drevesa do časopisa. Švedski izdelovatelj papirja je napravil poiskus: Koliko časa bi preteklo, da se pretvori drevo v časopis in dognal sledeče: Ob 7.45 zjutraj so podrli drevo v bližini papirnice. Prva bala papirja iz tega drevesa je zapustila stroj ob 9.39 predpoldne. Papir so takoj spravili v tiskarno in ob 11. uri predpoldne so že prodajali po mestnih ulicah na istem papirju tiskan časopis. Od drevesa do tiskanega časopisa so minule 3 in ena četrtnina ure.

Koliko je prehodila mačka v treh treh dneh? Amerikanka George Birdsey, posestnica v državi Washington, je nastopila potovanje v Evropo. Pred odhodom je oddala najbolj ljubljeno mačko za čas odsotnosti prijateljski družini v mestecu Auburn, ki je oddaljeno 80 angleških milj. Že na dan, ko je prišla mačka v tujo hišo, je izginila. Tri dni za tem se je pojavila čisto zdrava v hiši zgoraj omenjene posestnice. V treh dneh je prebrzela 128 km dolgo pot (to vzeto v zračni liniji, ker v resnici je hodila gotovo dvakrat toliko.).

Najmodernejši vlomilec. V kraju Beverby v Massachusetts, v ljubljnem letovišču ameriških milijonarjev, se je zgodil te dni vlom na najmodernejši način. Iz vile Mr. Sidney Hutchinsons je bilo odnešenih raznih dragocenosti za 100 tisoč dolarjev. To bi ne bilo nič kaj posebnega, a nekaj izvanrednega je način, tatvine. Tat je posestnik zasebnega letala, s katerim je

krožil par dni pred izginutjem dragocenosti nad vilo. Letel je vedno prav nizko nad vilo, katero je fotografiral od vseh strani. Na ta način je dobil prav natančen načrt o sicer dobro za-varovani vili. Nekega dne se je spustil z letalom na tla v bližini vile, splezal na drevo in skočil skozi okno v spalnico vile. Lopov je bil oborožen s puško, s katero je ustrahoval lastnico hiše in odnesel dragocenosti. Ko je opravil svoj posel, se je gospej lepo zahvalil in odfrčal na aeroplanu bogznaj kam.

Vrednost človeškega telesa. Vrednost materialij, ki so v človeškem telesu je presneto neznatna. Angleški kemik je dognal, iz katerih kemikalij je človek in določil njih vrednost. V človeškem telesu je komaj toliko železa, da bi vlili iz njega en žrebelj. Srednji človek vsebuje toliko masti, kakor bi je bilo potrebno za 7 koščkov mila. Iz fosforja v enem človeškem telesu bi se lahko izdelalo 200 vžigalic. Magnezij je za razsvetljavo pri enem nočnem fotografiranju, žvepla pa tako malenkostno, da njegova vrednost niti v pošteev ne pride. Vse zgoraj naštetost predstavlja skupno vrednost 320 dinarjev.

Starorimska opeka z znamenjem križa. V bližini angleške vasi Caerleon v okraju Wales so zadeli pri izkopavanju starorimske trdnjave na strešno opeko, na kateri se pozna čisto jasno znamenje križa. Trdnjava je iz tretjega stoletja po Kristusu. Učenjaki so doslej trdili, da niso imele starorimske vojaške legije, ki so bile nastanjene v prvih stoletjih po Kristusu na sedanjem južnem Angleškem, o krščanstvu niti pojma. Na podlagi opeke z znamenjem križa je dokazano, da so zanesli ravno legijonarji koj po pojavu krščanstva njegove znake v najbolj oddaljene pokrajine mogočnega rimskega cesarstva.

3.500 let staro grobišče. Blizu mesta Krems na Spodnjem Avstrijskem je majhna železniška postaja, ki se imenuje Statzendorf. Tukaj so odkrili pri kopanju temeljev za novo čuvajnico grobišče, ki je staro 3500 let. Grobovi so iz časov, ko so stavili v Egiptu prve piramide. V grobovih so našli okostja v značilni čepeči legi. V taisti dobi so potegnili mrtvemu noge navzgor in jih pritrdili z motvozi k truplu, in to radi tega, ker je imelo tedaj človeštvo velik strah pred mrtvimi. Iz bojazni so pokrivali pokopana trupla od zgoraj s prav težkimi kamni. V zgoraj omenjeni več tisoč let stari grobnici so našli bodala in razno lepotičje iz brona, kar so dajali zakopanim seboj v grob. Največ bronastih bodal so našli v ženskih grobovih, iz česar se da sklepati, da je bilo v prastarih časih bodalo nekako hišno orodje.

Krvoločnost kitajskih muslimanov. Muslimanski rod na Kitajskem se je že večkrat vzdignil proti drugim kitajskim rodovom in doprinal grozno morenjo. Tako se je zgodilo tudi pred nekaj meseci, kar pa javnosti še ni bilo znano. Močna četa oboroženih muslimanov je udrila v mesto Dangar, kjer je napadla sestradane prebivalce, ki so bili vsled lakote tako slabi in onemogli, da so bili

nezmožni za obrambo. Muslimani so pričeli svoje krvoločno delo in pomorili nad 20.000 moških v starosti od 17. do 70. leta. Ženskam na splošnem niso prizadejali hudega. Nestrpeljiva mohamedanska vera na Kitajskem je zelo sovražna ostalim rodovom. V »koranu« je pisano: »Ako en mohamedanec na Kitajskem ubije 10 mož drugega kitajskega rodu, si s tem zasigura nebesa.« Ako imajo take nauke in se po njih ravna, potem ni čudno, da kitajski muslimani doprinašajo take grožovitosti. To dejanje je razkril Findley Andrews, ameriški misijonar, ko je potoval po provinci Chinghai, da bi preiskal položaj glede lakote. Andrews je na svojem potovanju dobil obvestila in razne dokaze, da je bilo v tem letu na Kitajskem ogroženih 40.000.000 prebivalcev. V provinci Kansu je od lakote pomrlo tudi 13 tujezemskih misijonarjev.

Najdražja knjiga na svetu je hebrejska biblija, ki se nahaja v vataškanski knjižnici (v Rimu). Leta 1512 je papež Julij II. odklonil za delo ponujenih 300.000 goldinarjev. Ta vrednost bi se danes cenila gotovo še mnogo višje. Je to doslej najvišja cena, ki se je še kdaj za kakšno knjigo ponudila.

Časnikarski kralj. Naslov »časnikarski kralj« kinči Japonca Seiji Noma. On je izdajatelj deveterih mesečnikov. Eden od teh je razširjen na pol milijona čitateljev. Izražali so, da znaša število onih, ki čitajo od Nume izdana književna dela, 10 milijonov. Numa je bil v prejšnjih letih ljudskošolski učitelj in se je povspel od tega do najbolj bogatega književnega založnika.

Bogastvo Indijancev. V Združenih ameriških državah živi 350 tisoč Indijancev, kojih premoženje je cenjeno na 15 milijard dolarjev. Na enega Indijanca pride 43 tisoč dolarjev. Indijanska plemena prebivajo po pokrajinah, kjer so največji in najbolj bogati potrolejski vrelci.

Pod vladno žensk. Mehikanski učenjak, profesor Hernandez, ki se je pravkar vrnil iz daljšega potovanja po otokih, ki tvorijo takozvano »mehikansko otočje«, je predaval o prebivalcih otoka Tiburon. Otok je obljuden od indijanskega plemena Seris, ki je bilo vedno vladano od žensk. Tiburon je nekako od kulturnega sveta odrezan otok, na katerega stopi le redkokdaj kak tujec. Pred nekaj desetletji je štelo prebivalstvo 5000, danes je ostalo od teh le 400. Seris Indijanci so vedno ohranili smisel za popolno neodvisnost. Rajši vidijo, kako njihov rod izumira, nego bi se združili z drugimi Indijanci, ki so se podvrgli nadvladi belega plemena. Še danes so pri teh otočanih v navadi človeške žrtve bogovom. Darovane ljudi Seris Indijanci po končanem bogoslužju pojedjo. Imenovani mehikanski učenjak se je čudil, ker ni našel na celem otoku niti enega človeka, ki bi imel kako telesno napako. Bodisi moški ali ženska, Seris so vsi močni in lepi ljudje. Bolano in slabotno deco koj po rojstvu zavržejo. Radi nečloveškega zavrženja otrok pada število prebivalstva od leta do leta. Celemu Seris plemenu nače-

luje že od nekdanj ženska, ki je obdana od sveta mater. Vladarka poseda neomejeno oblast nad življenjem ter smrtjo podanikov. Moški ne uživajo nobenih pravic, niti pri vzgoji otrok nimajo besede. Sploh pa je moški spol na otoku Tiburon v znatni manjšini.

Lov na kite z elektriko. Ob morski obali na Švedskem se delali pred kratkim poiskuse z najmodernejšim lovom na kite s pomočjo elektrike. Prvi poiskusi so se obnesli in bo novi način prihranil zadeti živali dolge smrtni muke, katerim je bila izpostavljena pri dosedaj običajnem načinu harpuniranja. Nova iznajdba obstoji v tem, da je harpuna (pušica), ki je zvezana z ladjo s tanko žico in so jo izstrelili v kito iz posebnega topa, močno napolnjena z električnim tokom. V trenutku, ko zadene harpuna v žival, sune v njo tudi električni tok, ki je tako močan, da kito takoj omami ali ubije. Prenehal bo s tem več ur trajajoči smrtni boj morskega velikana, ki je ravno zadet poskušal na vse načine, kako bi se rešil in je bil lovski čoln vedno v nevarnosti, da se prekucne in moštvo utone. Nova iznajdba je za pozdraviti, le da bodo z njo še mnogo prej nedolžnega kito popolnoma iztrebili.

Rastlina najmočnejšega vonja. Iz zgodovine o odkritju Amerike je znano, da se je dne 8. oktobra leta 1492 spuntalo moštvo proti Kolumbu in ni hotelo jadrati dalje po morju Atlantskem. Po dolgem prizadevanju se je posrečilo imenovanemu vodniku, pomiriti mornarje s tem zagotovilom, da si še ni bilo opaziti razen morja in neba ničesar, da čuti vonj, ki zamore edino prihajati od zemeljskih rastlin. Kolumb je torej z vohanjem slutil »Novi svet«, predno ga je videl. Zatem so jadrati še tri dni in Amerika je bila odkrita. Naša stran sveta ima tudi do danes rastlino, katere vonj se razširja 20 milj na morje. Na otoku Korzika raste cvetlica bele barve iz rodu hiacint z drobnimi cveti, čijih barva se preliva v solnčni luči, kakor perje na vratu najlepših golobov. Vonj cvetja te rastline, v italijanskem jeziku mukio nazivane, je neobičajno prijeten in najmočnejši od vseh rastlin doslej poznatih.

Največji ulnjak na svetu se nahaja v Kaliforniji (Amerika) in sicer v takomenovanih Čebelskih skalah. Te skale so granitne stene, dvigajoče se do 40 metrov visoko iz struge reke Aleady ter imajo v svojem procelju brezbrojne razpokline. Te razpokline so s številnimi roji čebel in z medom napolnjene. Vsa množina ondi nahajajočega se medu se ne da niti izkoristiti. Mnoge razpokline z medom so nepristopne. Toda navzlic temu se množina medu,

ki se jemlje iz prednjih strani leto za letom, računi na stotine kilogramov.

Kalcedonski park. Na jugozapadni strani Združenih držav severoameriških se razprostira država Arizona. V tej državi budi pozornost potniku in prirodoopiscu vrščasto polje, širom razprostrto, katero Američani nazivajo Kalcedonski park. Prebivalci Arizona pa mu pravijo: »Okameneli gozda. Tamkaj se je nahajalo drevje orjaške velikosti, ki pa je okamenelo. Polje sliči posekanemu gozdu. Križem naokrog leže drevesna debela, katera blestijo v solnčni luči v čudovitih barvah. Na posameznih mestih tvorijo debela cele grmade in spominjajo na razvalino starih stavb. Vsi ti ostanki nekdanjega pragozda, vsa ta debela so trda kakor kamen. Na prvi pogled se ti dozdeva, da so to velikanski žlahtni kamni. Vsak izmed njih se blišči kakor ametist, rdeči in rumeni jaspis, ali zlatožolti ahat v najznamenitejših odsevih in barvah. Niti eden kamen ni enoličen neko sestavljen je kakor mozaik iz vseh imenovanih tvarin. Umevno, da to dragoceno kamenje ni pristno, dasi tudi se od pravih ne razločuje ne po trdoti in ne po jasnosti barve. Pod drobnogledom je mogoče okamenelo drevje le toliko doznati, da sliči cedram ali jelkam. Mesto, na katerem so se nagromadili ti čudežni kamni, je popolnoma vulkansko. Povsem sliči, da je v teh krajih bil silovit izbruh ognjenika in so bili gozdi od potokov lave uničeni. Na nekem mestu v Kalcedonskem parku je globok jarek, preko nje ga se razpenja prečuden most, obstoječ iz enega okamenega debela, čigar debelost meri 1.50 m, a njegova dolžina znaša 33 m. Neobičajni tram je v kamen spremenjeni les, ki odseva v tako slikovitih žarih jaspisa, ahata in ametista, da obiskovalec strmi od začudenja.

Kako se javljajo narodi pri telefonu? Nemci, Francozi in Angleži se javljajo pri telefoničnih pogovorih s: »Halo!« Pri Francozih, ker ne morejo izgovorjati h, se glasi halo-alo! Španci rabijo besedo: »Oiga«, kar pomeni toliko kakor: »Slišite?« Italijani pravijo: »Pronto«, kar pomeni toliko kakor: »Jaz sem pripravljen, sem tukaj.«

Advokat Dr. IVO ŠESTAN

je otvoril svojo

advokatsko pisarno

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 35.

Dr. Wankmüller, Maribor, Gosposka ulica 20
zopet ordinira. 1056

Dr. Aleksej Novoseljsky, okrožni zdravnik,
zopet ordinira, Sv. Marjeta pri Moškanjcih,
grad Muretinci. 1050

Za naše pojme čudna plačilna sredstva.

Kovan in papirnati denar je vedno sad že zrele kulture. Priprosti narodi pa so sklepali in še sklepajo kupčije proti plačilu v najrazličnejšem blagu — od človeka in živali pa do zelenjave.

S sužnji so plačevali Egipčani in najstarejši Rimljani; južno od Čadskega jezera v Srednji Afriki so bili sužnji še

do nedavna najbolj priljubljeno plačilno sredstvo, kakor n. pr. v Abesiniji tolar Marije Terezije. Njegova vrednost pada ali se dviga po tem, koliko je na trgu »blaga« — sužnjev. Tudi na Novi Gvineji je bil suženj denarna enota.

Za človeškim denarjem je bilo najbolj razširjeno plačilno sredstvo kame-

nje, ki so ga ponekod od daleč dobivali in ga rabili za sekire in pušice. Na Kitajskem je služil kot denar zeleni lojovec-nefrit ali jade). Zelo priljubljen je bil tudi jantar, ki so ga od Vzhodnega morja prinašali v Italijo, in po ostalem znanem svetu. Največji pomen pa je dosegel solni denar. Na Kitajskem so sol gnetli in sušili v obliki hlebcev, na katere so potem pritisnili pečat. 80 takih solnih novcev je bilo vredno pol beneške unče zlata. V Abesiniji »kujejo« solni denar v podolgaсти obliki — podobni osli; 60 takih kosov je vredno 24 gramov finega srebra. Solni denar je bil v veljavi tudi v Južni in Srednji Ameriki.

Žito je bilo plačilno sredstvo v Egiptu pod faraoni. Z njim so plačevali tudi inozemsko blago: feniško vino, dišave in balzam. V Babiloniji so pred 5000 leti določali ceno zemljišč najprej v žitu in šele potem v srebru. Žitno zrno je veljalo tamkaj tudi kot enota za težo: 47 miligramov. V nekaterih krajih Afrike so plačevali s kašo, na Kitajskem in Japonskem pa z rižem. Na Japonskem so imeli papirnati denar, katerega vrednost je bila enaka 180 litrom riža. Vino je bilo plačilno sredstvo pri Grkih in Rimljanih. Vzhodni Frizi so v zgodnjem srednjem veku plačevali s pivskimi tonami, prebivalci Newsudmalesa pa z rumom.

Da je nekoč veljala tudi živina kot plačilno sredstvo, je razvidno že iz latinske označbe »pecus« za živino in »pecunia«, za denar. Tudi pri starih Germanih so imeli »Kugildi« — kravji

denar. Globe so se tam izplačevale sploh v živini. Vol je imel vrednost 2 kovanih šilingov ali 24 srebrnih vinarjev. Enako najdemo na mnogih mestih pri starogrškem pesniku Homerju živino navedeno kot plačilno sredstvo. Med živalskimi proizvodi so zelo pogosto uporabljali kot denar ustrojene kože in krzno.

Posebno presenetljiv denar so ribe. Na Islandiji so v 15. stoletju plačevali 48 vatlov dobrega angleškega sukna ali dvojno širokega platna ali 6 ton soli itd. s 120 polenovkami določene veličine. Ta denar je bil v veljavi tudi na Novi Fundlandiji.

Kurja jajca so imela denarno veljavo v Costarici in Georgiji, pri Indijancih ob Amazonski reki pa čebelni vossek v obliki hlebcev. V Britanski Indiji so nekaj časa še Evropejci plačevali s sladkorjem. Zelo priljubljeno plačilno sredstvo je bil tobak, in to ne samo v Virginiji, namreč tudi pri črnskih plemenih v Južni Afriki. Sadeže in olje datljeve palme so uporabljali kot denar v Afriki, razne vrste orehov pa v Boliviji, Peruju in Tibetu. Vendar je v Tibetu mnogo bolj razširjen čajni denar v obliki opeke, s katerim plačujejo tudi vojake. Na ruski meji ima ena čajna opeka veljavo enega papirnatega rublja. V stari Mehiki je veljal kot denar kakao v zrnih.

V raznih deželah, posebno tudi v Evropi so imele denarno veljavo tudi razne tkanine.

Kdo se je lotil prvi izrabe moči oglasa?

V povojnih letih živimo v dobi oglasov (reklame). Kdor hoče kaj prodati, postati znan, vzbuditi pozornost, mora zagrabit za reklamo, da ga ponese v radovedni svet. Letos se vrši celo v Berlinu mednarodna razstava reklame.

Pri pogledu na oglasno moč in razširjenost se moramo spomniti onega, je prvi zaslovel potom reklame po Ameriki in to je bil kralj cirkusa Phineas Taylor Barnum. Vsekako je zanimivo pregledati Barnumovo originalnost v reklamah, s katero je dosegel cilj: Vzbuditi pozornost, pustiti, da vse govori o enem človeku!

Barnum se je rodil 1. 1810 v Bethelu v severoameriški državi Connecticut in nastopil življenjsko pot kot navaden pastir. Ko je bil star 18 let, je postal znan po svojem rojstnem kraju, ker je znal za druge tako lero sestavljati ljubavna pisma. Zaljubljena pisma so odkrila v njem zavest, da je pravzaprav rojen za časnikarja. Postal je urednik lista »Herold of Freedom«, ki je izhajal v rojstnem kraju.

Ko je dopolnil 24 let, se je podal v Newyork in otvoril majhno gostilno. Ker mu je krčmarjenje neslo premalo, se je oklenil postranskega zaslužka. Nasproti njegovi gostilni je bila velika modna trgovina. Barnum je revzel nalogo, da je stal pred trgovino in s svojo zgovornostjo vabil mimoidoče k nakupu. Kričanje pred trgovino je bila vrsta

reklame, s katero je Barnum okoristil podjetje.

Ker je sam spoznal moč reklame, si je postavil v Newyorku šotor, v katerem je razkazoval vsemogoče znamenitosti. Tedaj je začel svoj šotor prvič hvaliti potom oglasov po časopisju. Po listih je priporočal zanimivost svojega šotora, katerih radovednosti udana Amerika do tedaj niti videla ni. Dobro se je pa tudi zavedal, da ni dovolj, da popisuje posebnosti svojega šotora, ampak jih mora v resnici tudi pokazati. Ker ni imel vedno izrednih predmetov na razpolago, se je lotil goljufije.

Celemu svetu je postal znan, ker je razbojnal, da je v njegovem šotoru na vpogled dojilja osvoboditelja Združenih držav Washingtona. Dojilja je bila seve že davno mrtva. Barnum je kupil prav grdo zamorsko sužnjo in jej je dal ime »Jayce Heth«. Koj nato so se pojavili po časopisju oglasi, da je kupil Barnum za 5000 dolarjev 164 let staro Heth, ki je bila nekoč dojilja največjega Amerikanca — Washingtona.

Že v par mesecih je obogatel z ravno kar omenjeno potegavščino. Šele tedaj, ko je stara zamorka umrla, so odkrili prevaro. Starka ni bila stara 164 let, ni bila nikoli Washingtonova dojilja, da, niti sanjalo se jej ni, kdo je bil ta slavni mož. Sedaj so lopnili listi po Barnumu. Mesece se je govorilo in pisalo le o goljufiji z zamorsko dojiljo. Barnum je prenesel mirno vse časopis-

ne napade, da, bil je celo vesel brezplačne reklame.

Barnum si je nabavil večji cirkus. Leta 1864 je prišlo v ameriško prestolno mesto Washington 12 indijanskih poglavarjev, da bi počastili predsednika Združenih držav. Barnum se je mudil baš tedaj s svojim cirkusom v Washingtonu. Povabil je odlične Indijance v svoj cirkus, da bi se jim tamkaj poklonilo washingtonsko občinstvo. Indijanski poglavarji so se odzvali prevari in obiskovalci cirkusa so jih burno pozdravljali. Stopil je na oder Barnum in začel predstavo. »Ta-le tuk«, je pokazal na prvega Indijanca, »se imenuje »rumeni ptič« in je že potegnil kožo (skalpiral) bogzna kolikim belokožcem. On bi tudi mene skalpiral, ko bi razumel, kaj govorim, a je tako neumen, da je priprčan, da ga hvalim.« Tak opis je podal Barnum od vseh dvajnajstih in občinstvo je kričalo od navdušenja.

Ko je zvedel drugi dan predsednik, kaj si je dovolil Barnum z Indijanci, je bila velika razburjenost. A so pustili mučno zadevo pri miru, da bi ne postala prevara znana celemu svetu.

Nekega dne je najel Barnum ob železnici večjo njivo. Kakor hitro je brzel kak vlak mimo njive, je on oral na njej z največjim slonom. Železniški potniki so videli to posebnost, se jej čudili, pisalo se je o njej in Barnum je užival priznanje.

Leta 1891 je bila razglašena Barnumova smrt. Kakor hitro je čulo in čitalo občinstvo o smrti cirkuškega kralja, je bilo prepričano, da to ni res. Ljudje so hrumeli v njegov cirkus in trdni veri, da bo Barnum nastopil kot od mrtvih ustali komedijant. Vendar takrat je bil Barnum res mrtev in radovedneži so zapustili razočarani cirkus.

Kačji vrt.

Brazilijska v Južni Ameriki je komaj eno šestinko manjša kakor cela Evropa in je po pretežni večini še nepreiskana. Je pa Brazilijska nepopisno lepa in rodovitna pokrajina. V tem južnoameriškem paradižu so razmnožene najbolj strupene kače tako kakor nikjer drugje na svetu. Očividci pripovedujejo, da je po nekaterih braziljskih krajih kač kakor peska na morski obali. Na tisoče in tisoče ljudi umrje vsako leto v Braziliji vsled kačjega pika, ali pa morajo prenašati bolečine, o kakršnih mi Evropejci niti pojma nimamo. Dolgo je trpelo, predno so odkrili, kako si pomagati proti kačjemu piku. V bližini braziljskega mesta San Paolo je kraj Butantan. V Butantanu je zavod za reje vseh močgatih strupenih kač. Zavodu pravijo »kačji vrt.«

Posestniki iz notrajnosti Brazilije pošiljajo v posebne zabojnike v omenjeni zavod žive strupene kače in dobijo kot plačilo za pošiljatev zdravilo proti kačjemu strupu.

Po kačjem vrtu lazi čisto prosto na tisoče in tisoče strupene golazni.

Čuvarji groznega vrta se oblečejo v

usnjato obleko in vzamejo v roke zakrivljene palice. Tako napravljeni se podajo nad kače. S palico jo pritisne k tlom in s palcem in kazalcem jo prime trdo za vrat. Pomagač pomoli razjarjeni kači pred glavo bel robec. Kača kavsne po robcu in v trenutku, ko odpre žrelo za pik, jo stisne oni, ki jo drži, še močnejše za vrat in pomagač podrži pod strupena dva zoba posodico, v katero kane strup. Na ta način od raznih kač dobljeni strup je debelo tekoč sok rumenkaste barve; od drugih kač zopet brez barve ali pa mlečnate boje.

Posušeni kačji strup ubrizgavajo po stotinkah miligrama: konjem, ovcam in govedu. Živali dobi vsak dan več kačjega strupa v kri in na ta način se spremeni kri od konja, ovce ali goveda v protistrup proti kačjemu piku.

Popolnoma proti kačjemu strupu varovane in neobčutne živali zakoljejo, jim vzamejo kri in ta je gotovo učinkujoče sredstvo proti kačjim pikom. Vsak bolj kulturni Brazilijanec nosi pri sebi steklenico s kačjim protistrupom in majhno brizgalno.

Kačjerejni zavod v Butantanu je za človeštvo neprecenljivega pomena.

Treba še povdariti, da kačji strup usmrti vsako živo bitje in tudi kačo. Za usmrtitev najbolj strupene braziljanske kače klopotače je treba toliko kačjega strupa, da bi lahko z njim zastrupili na smrt 10 drugih kač, ali 25 krav, 60 konj, 600 kunčkov ali 300 golobov.

Pri kačah je samica vedno večja od samca in zleže 20 do 30 jajc.

V kačjem vrtu požre ena močnejša kača drugo slabejšo.

kmet, ker so veleposestniki navadno zakupniki lovišč. Storitve tako tudi druge kmetijske podružnice.

★

Hmeljarjem!

Z ozirom na to, da smo sredi hmeljske kupčije, ki že par let ima že bolj slabe cene, bo gotovo dobro, da lahko vsak spozna, kako slabo stran ima lahko komisijska prodaja, oziroma njena pošiljatev v Nürnberg in na druga inozemska tržišča. Da si ne bo kdo mislil, da je to samo natolcevanje v prid inozemskim kupcem, je vsakomur na razpolago račun, ki ga spodaj navajam kot tudi obračun drugih, od katerih so dobili nekateri plačan hmelj po Din 0.5 do Din 2.—. Dosti je tudi takih, ki so morali doplačati še več nego jaz, čeravno se je oddalo iz tukajšnjega okoliša v komisijsko prodajo nad 3000 kg hmelja.

Ze 1. oktobra 1928 sem prodal, oziroma izročil v komisijsko prodajo gosp. Josipu Petriču v Rečici na Paki, v istini njegovemu agentu Šuteju 229 kg hmelja. Obljubljal je tedaj njegov agent, da bo hmelj prodan v teku enega meseca in dobimo izplačanih najmanj čistih Din 30 do 36 za kg. Letos 17. julija sem dobil od g. J. Petriča račun, ki se glasi na Din 225.40, katere moram takoj po prejemu istega plačati njemu.

Podrobní račun se glasi: Za prodanih 225 kg hmelja se je v Nürnbergu izkupilo Mk 191.70 je Din 256.94, od katerih se odbije za prevoz in stroške v Nürnbergu Din 1282.47. Račun hmeljarne Din 809.15, 3 vreče po Din 56.— je Din 168.—, vožnja za iste nazaj Din 30.72, Provizija Din 1000.—. Tako znaša primanjkljaj Din 225.40, katerega sem dolžan plačati.

Ker se mi je zdel znesek provizije za komisijonarja g. J. Petriča le dosti prevelik, sem šel osebno k njemu, kjer sva ugotovila, da jo pomotoma računil provizijo za 100.— Din preveč, in je znašal celotni primanjkljaj le Din 125.40, za kar je vzel v račun vreče, katere mi je računal z vožnjo vred Din 198.—.

Kdor si gornji račun dobro pregleda, mu ni treba nobenega pojasnila, vsaj bo uvidel, da komisijonar od svoje provizije ne izgubi niti pare, ker v slučaju, da se za hmelj premalo izkupi, mora to doplačati hmeljar, najbrž zato, da se je hmelja sploh mogel znebiti.

Naj bo to dober nauk za vse, ki bi imeli še kako veselje do take negotove prodaje. Iz računa se povsem jasno vidi, da se ves izkupiček razdeli med razne posredovalce, hmeljar pa naj doplača, da ti ne utrpijo izgube od svojega že naprej proračunjenega deleža.

St. Nj, Velenje. Valentin Dolinšek.

★

Kakšna setev, takšna žetev.

Bliža se čas jesenske setve. Skrbeti bo treba za čisto, najlepše razvito, težko semensko blago. Skrbni gospodarji

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 24. avgusta so pripeljali šepharji na 19 vozeh 36 zaklanih svinj in 3 teleta. Kmetje so pripeljali 16 vozov sadja, 12 voz krompirja, 18 vozov čebule in kumarc, 14 vozov sena in 4 voze slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, telečje 16—28 Din. Krompir je bil po 1.25, čebula 2.50—3. Seno 70—90, slama 40 do 50. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2.50, ajda 2, proso 2.50—3, novi fižof 2.50, lušeni grah 4—5. 1 kokoš 30—35, par piščancev 30—60, raca 25—27, gos 60—70, domači zajec 10—30. Gobe 2.50, maline 5—6, jabolka 3 do 7, hruške 3—6, slive 3—8, breskve 14—16, grozdje 10—16. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36—40, jajca 1.50, med 20—25.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 23. avgusta je bilo pripeljanih 258 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 125—150, 7—9 tednov 180 do 250, 3—4 mesece 350 do 400, 5—7 mesecev 450—650, 8—10 mesecev 700—850, 1 leto stari 1000—1400, 1 kg žive teže 10—12.50, 1 kg mrtve teže 17—18.50. = Prodanih je bilo 197 svinj.

★

Gospodarska obvestila.

Zadružni kongres in razstava. Zadružni kongres se bo po sklepu Glavne zadružne zveze v Belgradu vršil v nedeljo 1. septembra (ne pa, kot je bilo prvotno javljeno 31. avgusta). Kongres se prične ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Na dnevnem redu bodo razna predavanja iz važnih vprašanj, ki zadevajo naše zadružništvo. Po kongresu si bodo udeleženci ogledali zadružno razstavo na ljubljanskem velesejmu. Naj bi smatrale vse zadruge za svojo dolžnost, da pošljejo na kongres svoje delegate in naj bi ne bilo zadrugarja, ki ne bi obiskal zadružne razstave.

Všek lahkomišelnosti. Pri razgrebanju o nevarnosti, ki grozi slovenskemu vinogradništvu radi preplave z dalmatincem, smo doznali celo to: Znana so nam imena slovenskih gostilničarjev in obenem posestnikov vinogradov. Dali so svoje krčme v najem Dalmatincem; svojega lastnega lanskega pridelka pa sploh ne morejo prodati. Ako bo

ta lahkomišelnost tako rasla in se vkořeninjala, potem slovenskemu vinogradništvu sploh ni odpomoči!

Živahni občni zbor podružnice kmetijske družbe. V vinarski in sadjarski šoli v Krčevini se je v nedeljo, dne 25. avgusta vršil občni zbor podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo. Udeležilo se ga je okoli 90 članov. Zborovanje je vodil načelnik g. profesor Majcen. Za podružnične delegate na občnem zboru centralne so bili izvoljeni z 47 oziroma 48 glasovi: Majcen, Velker Ivan, Gselman Josip in Žebot Franjo. Opozicija je ostala v manjšini z 36 glasovi. Nato se je vršilo predavanje inž. Mohorčiča. Udeležba bi bila še večja, a je večina članov bila zadržana po okoliških občinah pri volitvi okrajnega cestnega odbora.

Premovanje goveje živine v mariborski oblasti. Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti je odredil, da se v letošnjem letu vršijo ogledi in premovanja goveje živine v sledečih krajih: V Rogatcu dne 6. septembra 1929 ob 10. uri za pomursko pasmo; v Slovenjgradu dne 1. oktobra 1929 ob 9. uri, v Marenbergu dne 30. septembra 1929 ob 9. uri, v Slov. Bistrici dne 5. septembra 1929 ob 9. uri za marijadvorsko pasmo; v Ljutomeru dne 14. avgusta 1929 ob 8. uri za simodolsko, pincgavsko in marijadvorsko pasmo; v Dolnji Lendavi dne 11. septembra 1929 ob 9. uri, v Prelogu dne 10. septembra 1929 ob 9. uri za simodolsko pasmo. Ker je namen teh prireditev poučnega značaja in dokazilo o morebitnem napredku govedoreje, je želeli, da se jih udeleži vsak zaveden živinorejec s svojo dobro živino.

Laško. Ker so »Lovska udruženja« poslala ministrstvu za gozde in šume osnutek lovskega zakonika, v katerem je več zahtev, ki so v nasprotju s kmetjskimi interesi, je sklenila »Kmetijska podružnica v Laškem« broječa 450 članov, na svoji redni odborovi seji od 15. avgusta 1929, da pošlje posrednim potom sledeče spremembne predloge k že obstoječemu osnutku lovskega zakona: 1. Da mora vsak kmet na svoji zemlji loviti in pokončavati kmetijstvu škodljive divje živali. 2. V zakup naj se oddajajo samo večja gozdna lovišča, med tem ko naj se ne oddaja v zakup lova na obdelanem svetu in to so: vrtovi, njive, vno grad, travniki-pašniki, kjer naj kmet pokončuje divje živali. Grmičje in male skupine drevja, ki se navadno nahajajo med njivami in travniki, naj se ne smatra za gozdove. 3. Zakupna doba lova naj traja največ tri leta. 4. Pri sestavi bodočega lovskega zakona naj se v prvi vrsti zasliši naš mali in srednji

ste že ob žetvi odbrali snope najlepše, plevela proste pšenice.

Znano pa je in se lahko vsak prepriča, da ne dajo niti najlepši klasi samega prvovrstnega zrnja. Nekaj je vedno drobnejšega semena vmes. Kakšne važnosti pa je teža zrna? Čim težje je zrno, tem več ima moke v sebi. To pa vsi vemo, da se ob kaljenju začne pretvarjati vsebina semena v mleku podoben sok, ki je prva hrana mladi rastlini, dokler še ne more srkati živeža iz zemlje. Debelo, težko zrno daje torej nežni rastlinici obilo hrane, da zraste krepko in se močno ukorenini. Stebelcu iz drobnega zrna pa zmanjka živeža še predno se je popolnoma okrepilo tako daleč, da mu postane zemlja krušna mati. Napoči doba gladovanja, stebelce ostane slabotno in to je usodno

za ves poznejši razvoj. Ali ne ostane tudi tele drobno, »kumerno«, če mu vzameš mleko prezgodaj?

Semensko žito torej čistiti, pa ne samo od plevela, ampak tudi od manjvrednega zrnja. To se pa zgodi le s prvovrstnim čistilnikom.

Gospodarji! Kmetijska podružnica Teharje ima tak čistilnik. Kupila ga je letos za 4400 Din z velikodušno 50 odstotno podporo oblastnega odbora.

V namenu oblastnega odbora je, da se posluži trijerja čim več gospodarjev. Koristiti hočemo kmetski stvari, zato vas vabimo od blizu in daleč: pridite in prepričajte se. V eni uri se izčisti z lahkoto 8 škafov. Odškodnina je malenkostna. Podružnica da rada vsa pojasnila.

Mariboru dr. Hohnjec, ki je z izbranimi besedami spodbujal mladino, da v društvenih domih skrbi za graditev notranjega duhovnega doma vsestranske izobraženosti in krščanske značajnosti. Iz takega trdnega zgrajenega in dobro urejenega duhovnega doma bosta poedincem prihajala smisel in volja za Katoliško akcijo. Popoldne je bila prireditev konjiškega orlovskega okrožja, ki je ljudstvu nudila lep užitek in prijetno zabavo. Pri tej priliki je prof. Rezman v imenu Orlovske podzveze poljudno izpregovoril o ciljih orlovske organizacije. Smatramo za dolžnost, da izrazimo vsem, ki so v tem ali drugem oziru kaj doprinesli, žrtvovali in storili za to, da smo žičani dobili tako lep katoliški društveni dom, svojo iskreno zahvalo. Naša zahvala velja v prvi vrsti našemu vnetemu in delavnemu g. župniku, brez kojega društveni dom še ne bi stal v Žičah.

Oplotnica. Orel Čadram-Oplotnica vabi na orlovsko prireditev, ki se vrši v nedeljo dne 1. septembra ob 3. uri popoldne na vrtu gostilne Kunej v Oplotnici. Javni telovadni nastop s pestrim sporedom je združen z bogatim srečolovom. Sodeluje priljubljena godba »Grabljevi«. Po nastopu prosta zabava. Ta dan vozi avtobus popoldne iz Konjic v Oplotnico dvakrat zaporedoma in sicer ob pol dveh in ob pol treh, nazaj pa iz Oplotnice v Konjice ob pol sedmih in ob pol osmih zvečer. Po potrebi še večkrat. Domači in sosedje dobrodošli!

Vojnik. 1. septembra tega leta priredi Orel v Vojniku celodnevno prireditev, ki pa bo ne le vesel dan vojniškega Orla, ampak velik praznik in mejnik v njegovem delovanju. Ta dan bodo podali račun svojega desetletnega tihega delovanja fantje in dekleta v pregled i svojim prijateljem i svojim nasprotnikom. Ta obračun pa jim ne bo v sramoto, ampak v čast in ponos. Ob tej priliki se bode blagoslovil in otvoril nov in prepotraben društveni dom, jasen dokaz kako močna in vztrajna je mladina vzgojena v Orlu. Med našimi vrstami bo pa zaplapolal nov prapor; poleg proslave desetletnice Orla v Vojniku in otvoritve Društvenega doma, bo razvitje prapora. Tako vidimo, da bo ta dan praznik dela in praznik orlovske vztrajnosti. Zato ne zamudimo tega praznika in pohitimo med vrlo vojniško mladino in se z njo poradujmo! Prireditev je celodnevna. Popoldne je javen nastop, da pokažejo Orli in Orlice, da napredujejo tudi na telesno-kulturnem polju. Na veselo svidenje v Vojniku!

VELIK PRAZNIK V ŠOŠTANJU.

(Blagoslovitev Slomškovega doma.)

Veliko delo je bilo dovršeno. Šoštanjski župljani so si postavili društveni dom, ki jim bo stalno v čast. Saj vzbuja veličastna stavba na lepem hriščku poleg župne cerkve vse splošno občudovanje. In to po pravici. Katera župnija si je pa že zgradila samo z lastnimi sredstvi tako velikansko stavbo za krščansko prosveto — ko Šoštanj? Saj obsega novi dom poleg velike dvorane še telovadnico, lepo kapelo in nad 20 drugih prostorov.

Posvetili so svoj dom velikemu škofu Slomšku, ki je nas štajerske Slovence združil v eno škofijo in bil naš največji verski in prosvetni vzgojitelj, da bi se v njegovem duhu združevali in vzgajali vsi bodoči rodovi lepe šoštanjske župnije. Srčna želja vseh župljanov, ki so s tolikimi žrtvami v denarju, materijalu, zlasti pa v brezplačnem delu — kuluku — gradili svoje novo skupno prosvetno ognjišče, je bila, da bi sam prevzvišeni g. nadpastir dodal krono vsemu njihovu trudu in prišel blagosloviti njihov dom. Želja se jim je izpolnila.

18. avgust bo ostal oni zgodovinski dan za šoštanjsko faro, ko se je nad vseslovesno ob ogromni udeležbi ljudstva izvršila pomenljiva slovesnost blagoslovitve Slomškovega doma. Zadnje dni je bilo v domu in okrog njega vse živo kakor v mravljišču. Vse je tekmovalo, da bi tem lepše okrasilo novi dom, ki je čakal, ozaljšan ko nevesta, na g. posvetitelja. Slovesnost

NAŠA DRUŠTVA

Mladeniški tabor v Jeruzalemu. Prihodnjo nedeljo, dne 1. septembra se vrši napovedani in od mladeničev zaželeni tabor v lepem Jeruzalemu. Začetek ob pol deseti uri. Cerkveni govor bo imel ter sv. mašo daroval prevz. g. pomožni škof dr. Tomažič. Na izven-cerkvenem zborovanju govori predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec o Katoliški akciji in kaplan dr. Janžekovič o mladinskem apostolstvu. Nastopili bodo tudi mladeniči, da govorijo v imenu mladeniških organizacij. Mladeniči velikonedeljske in ljutomerske dekanije, udeležite se svojega shoda!

Madeniški tabor pri Sv. Andražu v Halozah je bil krasna manifestacija mladeničev iz Haloz za krščansko prosveto in strokovno izobrazbo. Nepričakovano veliko število fantov iz domače fare, dalje od Sv. Vida, Sv. Trojice, Sv. Barbare in celo iz Zavrča se je zbralo najprej v cerkvi k sv. maši in potem na zborovalnem prostoru. Poleg fantov pa je bilo tudi precej staršev in v Marijini družbi ter v Dekliški zvezi organiziranih mladenk iz domače fare. Povabil jih je njihov voditelj domači g. župnik Škamlec, da vidijo, kako resno in dostojno zborujejo naši fantje. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je v pridigah dokazal, kako je pravo življenje poedince, družine in narodov samo v Kristusu. Na zborovanju pa je govoril o krščanski prosveti, ki naj goji in nadaljuje delo Slomškovo. Bivši poslanec teh krajev Iv. Vesenjsek je govoril o potrebi spopolnitve strokovne kmetijske izobrazbe moške in ženske mladine, kazal na nevarnosti, ki nam pretijo, ako zaostanemo, in na potrebo, da je ta izobrazba v skladu s krščansko vzgojo. Govorili so lepe in prepričevalne besede mladenič Janez Vidovič od Sv. Andraža, Ivan Murek od Sv. Vida, Franc Rakuš od Sv. Barbare, Jos. Škrinjar iz Zavrča in Fr. Strmšek od Sv. Trojice. Za Krekovo mladino pa Jakob Bombek. Organizator in voditelj zborovanja g. duh. svet. Škamlec je z njemu lastno ljubeznivostjo k vsakemu govoru dostavil še svoje. Zborovanja sta se udeležila tudi gg. župnik Ogrin od Sv. Barbare in g. kaplan Jarh iz Zavrča. Z nami pa so bili v duhu vsi, ki morajo v tujino za težkim in trdim kruhom.

Domovinski dan v Svečini. Tukajšnje kat. prosvetno društvo priredi pod okriljem Slovenske straže 15. septembra po večernicah v nadkletnem prostoru grajske kleti veselico — Domovinski dan — s tem-le sporedom: 1. Poudravlje. 2. Tamburaški zbor. 3. Pevski zbor. 4. Govor. 5. Deklamacije. 6. Dramatična predstava.

va. Sledi še petje in svira domači tamburaški zbor. Povabljen tudi kak sosedni, ali bolj daljni pevski zbor. Velec. sosedna društva prosimo, da ta dan ne prirejajo kakih veselic. Vse vabimo za 15. september v Svečino, da zane-timo nov ogenj ljubezni do domovine tukaj na skrajni meji. Za lažne in žejne bo preskrbljeno, čeravno ni v bližini gostilne in studenca.

Pragersko. Izobraževalno društvo »Skala« iz Zg. Poljskave uprizar v nedeljo dne 1. septembra ob 7. uri zvečer v prostorih g. Predoviča na Pragerskem krasno dramo v treh dejanjih »Otroška tragedija«, ki v pretresujočih prizorih kaže, kaj se zgodi z otroci, če njih mati ni več najlepša, najčistejša, če ni svetnica. Za zabavo pa hoste skrbeli dve burki enodejanki »Potepuh« in »Nace Hlačnica pred sodnikom«. Čisti dobiček je za katoliško akademsko menzo, zato vabimo vljudno vse prijatelje lepe igre in naših dijakov.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Naša župnija lahko lahko glede naprednosti samozavestno kaže nase, ker poseda nad 25 električnih central in ima vsak večji pohorski posestnik svojo lastno električno moč. Znatno je napredoval naš trg v kulturnem oziru. Pod župno cerkvijo na ličnem prostoru med dvema mladima lipama se dviga lična, velika in praktična stavba novega »Katoliškega doma«. Dom je že znotraj gotov, le zunaj ga bo še treba ometati. Veliko kulturno središče je postavljeno s samimi prostovoljnimi darovi naših dobrih Lovrenčanov in s pomočjo mladinskega kuluka. Danes, ko je dom pod streho, dvorana in oder gotova, gleda vsak naš faran s ponosom na požrtvovalno in za našo župnijo prepotrebno kulturno ognjišče, ki bo skozi desetletja spomin na darežljivost Lovrenčanov in na trud in skrb sedanjih naših gg. duhovnikov. Blagoslovitev novega doma bomo proslavili svečano in dan ter spored slovesnosti javili v časopisu pravočasno.

Ptuj. Telovadni odsek Orel v Ptuj naznaja, da ima na orlovski praznik dne 8. septembra tega leta skupno sv. mašo ter med mašo skupno sv. obhajilo. Člani in starešine ptuj-skega Orla pokažimo, da smo res vneti za katoliško skupno življenje. Takoj po sv. maši se vrši v društveni sobi minoritskega samostana septemberski občni zbor. Dolžnost vsakega člana je, da sigurno pride. Na dnevnem redu so poročila ter volitev novega odbora. Isti dan 8. septembra ob 11. uri se vrši občni zbor ptuj-skega orlovskega okrožja. Odseka okrožja pošljite zastopnike. Torej sigurno na svidenje!

Žiče. Naša srčna želja, ki smo jo dolgo gojili, da dobijo naša katoliška društva svoj dom, se je izpolnila. V nedeljo, 18. avgusta je bil ta dom blagoslovljen in otvorjen. Prevz. g. pomožni škof dr. Tomažič je prišel k nam, da nam govori bodrilne besede ter blagoslovi društveni dom. Slavnostni govor po blagoslovitvi je imel predsednik Prosvetne zveze v

sprejem g. škofa dr. Andreja Karlina v soboto zvečer je bil nad vse prisrčen. Deset mogočnih mlajev, nešteti venci, topiči in godba ga je pozdravljala, a najiskrenejše so ga pozdravljali vdani župljani po svojem župniku, županih, Orlih, Marijini družbi, otrocih in nepregledni množici ljudstva. Sledil je blagoslov v cerkvi, svečana razsvetljava in podoknica ter slavnostna akademija prvič v nabito polni novi dvorani. Vse točke so ugajale, posebno še deklaracija res srčne gojenke, krasno petje kar štirih pevskih zborov in spevoigra Mlada Breda. Slavnostno razpoloženje je zlasti ustvaril navdušen govor g. župnika.

Nedelja je bila višek slavlja. Prihitele so nove množice od blizu in daleč, da se veselijo s šoštanjčani in se ogrejejo ob njihovem navdušenju. Ob 10. uri je g. škof slovesno blagoslovil novi dom, nato pa v očetovsko prisrčnih besedah govoril o važnosti katoliških domov, ki jih je že sv. Oče Pij X. tako priporočal in pa naš Slomšek, ki je žal prezgodaj umrl in ni mogel izvršiti vseh velikih načrtov. V njegovem duhu delajte in Bog blagoslovljaj ves vaš trud. Pri sv. maši je prelepo prepeval cerkveni pevski zbor na balkonu Slomškovega doma in igrala domača godba Zarija.

Pozdrav došlim Orlom in gostom sploh je prvi spregovoril zastopnik prosvetnega društva g. M. Novak. Zborovanje pa je vodil g. Deberšek. Govorili in čestitali so šoštanju ob tej slovesni priliki vladni tajnik g. Eiletz, bivši kaplan g. Karo in zastopnika orlovske mladine iz Celja in Frančiška Ksaverija.

Popoldanski javni nastop šoštanjske orlovske družine s sodelovanjem sosednjih odsekov je bil zelo prisrčen, tako po sporedu kakor po dovršenem izvajanju. Zlasti so ugajali mladci s svojim taborenjem.

Tako se je zaključila ta tako težko pričakovana slovesnost. A dom bo stal še stoletja in pričal, kaj zmore vzajemno delo za vse dobro vnetih župljanov. Naj bi kakor dosedaj koristil tudi v bodoče z nadaljevalnimi tečaji za fante in dekleta, s predavanji in pošteno zabavo ter biti zavetišče zlasti mladini.

V oznanilu tombole za Križevce se je v zadnji številki vrnila pomota. Glavni dobiček ni 150 Din ampak 1500 Din (tisočpetsto) v gotovini.

Makole. Orlovski odsek v Makolah vprižori v nedeljo dne 1. septembra tega leta ob 3. uri popoldne v Posojilniški dvorani v Makolah lepo narodno igro »Deseti brat« s petjem v petih dejanjih. Vsi prijatelji poštene zabave domačini in sosedje prav vljudno vabljeni. Bog živi!

Vojnik. Tukajšnji Orel proslavi 10 letnico ustanovitve združeno z slovesno blagoslovitvijo odsekovnega prapora in orlovskega doma v nedeljo dne 1. septembra tega leta s sledečim sporedom: Ob 9. uri sprejeto in sprejem. Ob pol 10. uri blagoslovitev prapora in služba božja, nato blagoslovitev orlovskega doma, popoldne ob 3. uri pa telovadni nastop. Sodeluje železničarska godba iz Celja. — Bog živi!

Dr. Fran Marintč, Maribor, Trubarjeva ul. 11
zopet redno ordinira. 1061

Začetek šolskega leta.

Letos bo začetek šolskega pouka na vseh šolah 16. septembra.

V mariborskih šolah bodo vpisovanja sledeč dni:

Na državni gimnaziji v Mariboru bo končno vpisovanje novodošlih dijakov 11. in 12. septembra. Vpis dosedanjih dijakov na tem zavodu bo 13. septembra od 9. do 10. ure. Dne 14. septembra ureditev razredov in objava urnikov v vseh razredih, ob 8 otvoritvena služba božja dne 15. septembra. Redni pouk dne 16. septembra.

Državna trgovska akademija. Vpis dosedanjih in novih učencev dne 2. in 3. septembra

od 9. do 12. ure ter 15. septembra od 15. do 18. ure. Redni pouk dne 7. septembra ob 8. uri.

Državno moško učiteljske. I. razred vadnice, vpis 28. avgusta ob 10. uri, vpis v II., III. in IV. razred vadnice dne 18. septembra od 9. do 12. ure.

Državno žensko učiteljske. Vpis in sprejem učenk dne 11., 12. in 13. septembra. Pouk dne 16. septembra ob 8. uri. Kandidatke za prvi razred v sredo, 11. septembra ob 8. uri. Vpis v vse letnike dne 12. in 13. septembra od 8. do 11. ure. Vpis v vadnico 13. septembra od 8. do 12. ure. Dne 15. septembra sv. maša, 16. septembra začetek rednega pouka.

Državna realka. Vpis 11. in 12. septembra za nove učence, dne 13. septembra za dosedanje učence v zavodu. Otvoritvena služba božja v nedeljo, dne 15. septembra, redni pouk dne 16. septembra ob 8. uri.

Zavod šolskih sester. Vpis 2. septembra od 8. do 12. ure.

Meščanske šole. Služba božja dne 15. septembra, redni pouk dne 16. septembra.

Maribor. Občina Maribor je sklenila, da se Felberjev otok, na katerem se gradi mestno kopališče, izloči s področja kamniške občine in se pridruži mestni. Kamničani so upravičeno razburjeni radi tega sklepa in so se pritožili na oblast. — Za ravnatelja mestnega pogrebnege zavoda je imenovan mestni uradnik Karol Jug. — Umrl je Jakob Stiper, posestnik in voznik v Melju. Bil je spoštovan mož. — Naj v miru počiva! — Romanje prosvetnih društev frančiškanske župnije na Ptujsko goro dne 25. septembra je dobro izpadlo. Udeležilo se ga je nad 700 članov. — Mestna občina daje občanom iz Maribora, ki zidajo stanovanjske hiše, jamstvo (poročstvo) za posojilo, če ga namajejo v denarnih zavodih. Dosedaj je dala takih jamstev za 3 milijone dinarjev in se je zgradilo in se gradi veliko število stanovanjskih hiš. Občinski svet je sklenil, da občina prevzame jamstva še za 2 milijona dinarjev.

Št. Peter pri Mariboru. Dež je dal naravi zopet novih moči, kar je za jesenske prideleke koristno, ter bo tudi svinjske piče dovolj in kar je še važnejše, bodo tudi mastne koline. — Vzorno gnojšče in gnojnično jamo po načrtih oblastnega odbora si je zgradil posestnik Elišnik v Malečniku. Občanom, ki se zanimajo za umno gospodarstvo, se priporoča ogled. — Več tukajšnjih vinogradnikov je zaprosilo oblastni odbor za brezobrestno posojilo za obnovo vinogradov. Upajo, da bo oblastni odbor njih opravljene prošnje ugodno rešil. — Kapelico sv. Jožefa ob novi okrajni cesti je pustila prenoviti obitelj Lorberjeva. — Z redom sv. Save V. razreda je bil odlikovan Kranjc Leopold, posestnik in cerkveni ključar v Metavi.

Št. Peter pri Mariboru. Na Male mase dan se vrši na Gori običajen romarski shod. Že na predan prihajajo romarji, zlasti iz Slovenskih goric. — Pretečeno nedeljo so volile občine Sv. Peter, Sv. Marjeta ob Pesnici, Grušova, Zg. in Sp. Duplex, Ciglence in Sv. Martin enega člana v okrajni cestni odbor. Šentpeterčani so se svoj čas pogovorili, da bodo volili domačina, ker je pač Št. Peter najbolj zainteresiran, da ima svojega zastopnika v okrajnem cestnem odboru. Pa mož beseda niso bili, celo predlagatelj je volil kandidata iz sosedne župnije. So Šentpeterčani mnenja, da je to, kar je tuje, tudi najboljše. Pa naj si bo član cestnega odbora ta ali ta, dolžnost in naloga njegova je, da dela za korist in procvit vseh občin. Tisto lokalno politiko je treba opustiti in skrbeti za čimvečjo medsebojno zaupanje in iskrenost. — Kapelica na Metavskem hribu je dobila nov zvonček 20 kg težak. Prihodnji teden bo pre-

novljena kapelica blagoslovljena in se bo po dolgem času v kapelici zopet služila sv. maša.

Hajdina. V nedeljo, dne 25. avgusta tega leta je bila pri podružnici Sv. Kunkoti lepa cerkvena slovesnost. Ptujski g. prošt nam je blagoslovil 4 nove zvonove, in sicer dva za kungočko cerkev, dva pa za slovenjevaško kapelico. Tako imamo zdaj nazaj, česar nas je oropala svetovna vonja. — Eno željo in eno važno nalogo še zdaj imamo, da namreč z združenimi močmi popravimo cerkvico od znotraj in od zunaj, da bo čim bolj dostojna za službo božjo. O, ko bi bila taka, kakor je župnijska cerkev, ki je zadnje dni dobila lepo zeleno streho, na zvoniku pa pozlačeno jabolko, da je pravi užitek pogled na to krasoto visoko v zraku! Kar se cerkvi daruje, to se da Bogu samemu, zato pa tudi ni zavržen denar, ki se položi na oltar, ker v večnosti se nabirajo bogate obresti.

Sv. Marko. Dne 25. avgusta 1929 so se vršile v Dornavi vaje gasilske župe ptujске. Vsa društva so se udeležila z hrizgalmi polnoštevilno. Vaje je nadzoroval g. župan Koren. Kot najboljšo društvo se je izkazalo Prostovo gasilno društvo Nova vas-Sv. Marko, kjer je disciplinarno moštvo vršilo svoj posel vestno in točno. Tudi pri vajah v korakanju in drugem so se odrezali. Druga društva so tudi dosegla dobre uspehe.

Ponikva ob južni železnici. Dne 24. avgusta je po dolgi mučni boleznii večkrat prevedena sv. zakramenti zaspala v Gospodu Marija Mla-kar, vzgledna gospodinja in posestnica v Vr-tičah. Domači kakor sosedje bodo vrlo žens-težko pogrešali. Naj v miru počiva! — V okraj-ni cestni odbor je bil iz naše občine izvoljen ugledni posestnik, krčmar ter župan g. Fran-čiškar. Prepričani smo, da bo energičen — ka-kor je — vsepovsod dobro zastopal naše pra-vice in koristi. — Dekliška zveza priredi na Ma-jo Gospojnico, to je 8. septembra materin-ski dan s petjem, z deklaracijami, z govorom in igro »Goslarica naše ljube Gospe«. Sodeluje tamburaški zbor. Vsak Ponkovljan, ki ni za-span, na plan, na materinski dan! — Cerkev so začeli temeljito popravljati; bila pa je tudi že skrajna potreba. V obče bi se pri nas ma-sikaj spremenilo, ko bi imeli kakšnega prav-bogatega strica v Ameriki. Če je kateri na ra-polago, ga radi sprejmemo za svojo zlahto.

Ščavnica pri Radgoni. V lovišču g. A. Jas-sovca in A. Kolarica je ustrelil Jakob Nidl ve-likega orla. Med lovcem in orlom se je vril krvit boj, iz katerega je odnesel Nidl nekaj krvavih ran.

Šmarje pri Jelšah. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva vabi v nedeljo dne 1. septembra svoje člane na kratek razgovor, ki se bo vršil v dvorani katoliškega doma.

Št. Ilj v Slov. gor. Pri nas se je ustanovila, kakor na mnogih drugih krajih prepotrebna podružnica »Narodne Odbrane«. »Narodna Odbrana« ima namen oživiti med ljudstvom na-rodno misel in utrjevati državno mišljenje ob meji. Nima pa namena hujskati proti poštenim Nemcem in jim mogoče zabranjevati prihod iz Avstrije k nam. Ne namerava kaliti raz-merja med nami in avstrijskimi sosedi. Nika-kor ne goji sovraštva do drugorodcev in jim mogoče jemati narodnih pravic. Nočemo tako delati, kakor so delali Nemci z nami pred vojno. Nočemo gospodarsko nikomur škodo-vati in mirnega sožitja med obema narodoma preprečiti. Ako ravno še do sedaj ni naša »Narodna Odbrana« niti enemu Nemcu niti lasu skrivila, pa nekateri krogi z vso silo na-menoma hujskajo proti njej in ji predbaciva-jo reči, ki jih ni nikdar povzročila. Hujskajo proti »Narodni Odbrani«, češ sedaj radi tega ne hodijo Nemci iz Avstrije k nam, ker se je pri nas ustanovila. So pa čisto drugi vzroki, da ne hodijo Nemci k nam, katere oni krogi dobro poznajo. To hujskanje je velika hudo-bija in se samo čudimo, da se morejo naši Slovence, če sploh kaj narodno čutijo, take

daleč spozabiti. Če bi recimo, v Spielfeldu ustanovili tamošnji Nemci narodno društvo in bi tamošnji obrtniki tako hujskali proti narodnemu društvu, ne vemo, kaj bi se zgodilo. Ti ljudje bi postali tam nemogoči in bi jih iztirali. Le pri nas je kaj takega mogoče, to je res žalostno. »Narodna Odbrana« je čisto nepolitično društvo, ki ima najblajše namene, ki uživa tudi državno zaščito. Mi resno svarimo dotične kroge, naj opustijo tisto grdo in nepošteno hujskanje proti »Narodni Odbrani«, sicer se lahko hudo opečejo.

Sp. Polskava, Pragersko. Po daljšem času se moramo spet oglasiti in zabeležiti, kar je spominu vredno. Naš občinski svet je zelo pridren, zadnje tedne je bila končana ureditev struge našega potoka. Polovico je je bilo iz cementa že pred vojno, ki je ustavila delo, tako da je bil vsa dolga leta spodnji del struge v groznem stanju. Sedaj pa ima na pobudo g. župana Kotnika naša Polskava zares čisto trško lice. Tudi šolski odbor s predsednikom g. Kotnikom zelo dela, dal je pobeliti in prebarvati šolo, da bodo otroci res imeli veselje in jim bo kar samo šlo v glavo. Najpridnejša pa je menda zadružna mlatilnica pri g. Pučniku, ki že skozi več tednov neumorno mlati. In vozovi z žitom se kar drenjajo na cesti. Tudi igramo dosti. Pred tedni Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v Ingoličevi dramatizaciji, ki je nad vse dobro uspel in je vrgel Dijaškemu podpornemu društvu v Ljubljani 200 Din. Prireditelji so našli povsod razumevanje. — Vse bi še bilo pri nas, vse imamo, le enega nam primanjkuje namreč rednega pismo-nose. Včasih dobimo pošto vsak tretji dan, Gospodarja včasih šele v nedeljo, včasih pa sploh nič, ker mali šolski otroci, ki raznašajo pošto, med potjo polovico pogube. To bi se moralo na vsak način obrniti na bolje, pa homo spet veseli in zadovoljni.

Sv. Pankracij na Radlu. Na angeljsko nedeljo dne 1. septembra tega leta bo pri Sv. Pankraciju slovesno sv. opravilo. Ob pol 10. uri sv. maša, nato procesija z Najsvetejšim, pridiga in slovesna sv. maša. Ob lepem vremenu bo krasen razgled. Fotograf iz Dravograda bo slikal pokrajine in tudi skupine ljudi. Prijatelji lepe svečanosti, ne ostani doma in ne hodi drugam, kakor na to lepo obmejno točko.

Ljutomer. Na glasbeni šoli v Ljutomeru se vrši vpisovanje učencev 1. in 2. septembra od 8. do 12. ure dopoldne v glasbeni sobi. Poučevalo se bo: klavir, gosli, čelo, klarinet, mladinsko petje in teorijo. Vpisnina znaša 10 Din. Podrobnosti na oglasni tabli. Odbor.

Rucmanci pri Sv. Tomažu. Tukajšnji 34 let stari posestnik Alojz Ritonja je šel v ponedeljek, 19. avgusta kosit na travnik, ki ga ima v poldrugo uro oddaljenem Gaberniku v župniji Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. Ko so se po končanem delu naobedovali, je nagovarjal imenovani enega tovarišev, da bi se šla kopat v Pesnico, ki teče mimo. Tovariš ni bil pri volji, konečno pa sta vendar šla. Ritonja se je hitro slekel in se pognal v vodo, še preden je bil tovariš pripravljen. Kmalu pa je zunaj stoječi opazil, da se Ritonja potaplja. Hitro je poklical na pomoč ljudi, ki so zraven sušili. Takoj je bil eden na licu mesta in potegnil ponesrečenca iz vode, a je bil že mrtev. Vsi poskusi, spraviti ga k zavesti, so bili zaman. Najbrž ga je prijel krč, ker voda v Pesnici ni močna, ker je struga ponekod prazna. Tudi je bil dober plavač, ki je večkrat plaval čez Muro. Očividci trdijo, da ni bil niti tako dolgo v vodi, da bi se utegnil zaliti ter skoraj ni imel nič vode v sebi. Rajni je bil skrben gospodar, dober sosed ter vedno dobre volje, zato splošno priljubljen. Mrtvega so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Lovrencu, kjer se je vršil pogreb v sredo dne 21. avgusta. Zapušča žalujočo ženo in 4 otroke, katerih najstarejši ima 5 let. Žalujejo vdovi naše iskreno sožalje! Ti, dragi Lojze, pa počivaj v miru na pokopališču sosedne župnije, kjer si našel svoj grob tako ne-pričakovano. Svetila Ti večna luč!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 18. av-

gusta so nas presenetili naši jurjevski otroci s krasno prireditvijo. Podali so nam lepe deklaracije, pevske točke, žive slike in pa Albrechtovo 4 dejansko »Sirota Jerica«. K prireditvi moramo reči, da so bili vsi od prvega do zadnjega na svojem mestu. Šlo je vse kot namazano, brezhibno. Režiserkama in igralcem vsa čast in priznanje! Vam dečica zlata pa hvala, hvala za ves Vaš trud in stokrat hvala v imenu onih, ki ne morejo govoriti, v imenu padlih v svetovni vojni, za katerih spomenik ste darovali čisti dobiček. Vedita dečica, da se imamo tem zahvaliti za svobodo, da ne čutite Vi onega, kar smo prestali mi v Avstriji, da nismo bili na lastni zemlji gospodarji temveč le hlapci in slugi. Obisk, bi zamogel biti lepši. Namen sam bi moral prignati k igri od vsake hiše vsaj po eno osebo. Upamo, da nas drugo leto spet posetijo tako domačini, kakor »ptiči selivci« iz Maribora in nam priredijo par otroških in lepih uric. Vsem prirediteljem in obiskovalcem za vse prisrčna hvala.

Sv. Avguštin v Haložah. Običajno proščenje se letos obhaja dne 1. septembra. Nemirno je človeško srce, dokler ne počiva v Tebi, o Bog! Sv. Avguštin, globoko izkušeni, visoko postavljeni, gleda sedaj naše reve in nadloge: Deževje, plazove povodnji, mraz, snežene zamete, pozebo v gorica, točo, sedanjo hudo vinsko krizo in iz tega izvirajoče siromaštvo; boleznin in siromaštvo na duši: povodenje greha, pozebo pohujšanja in zapeljevanja mladine in plazove nevere. O kako smo ubogi, ker smo preveč globoko v to zemljo zaverovani in v ta svet zakopani. Dvignimo se iz povodnji solza in trpljenja, zapustimo nižave greha, pa se vzpnimo kvišku, bliže nebes, k Bogu, kakor sv. Avguštin, da naša srca zadobe sveti mir, milost in moč, nositi križe na zemlji, po smrti pa večni, blaženi počitek v Bogu. V tem duhu ste vabljeni, s tem namenom pridite in božjo pot opravite, v tem duhu potem živite častilci sv. Avguština. Na goro, na goro, na strme vrhe, tja kliče in miče in vabi srce.

Solčava. Na Veliko Gospojnico smo napravili prelepo slavo našemu Aljažu župniku Smidu. 80 letnico je praznoval 13. avgusta. Zato se je zbralo mlado in staro, pevc in pevke, godba na pihala in vsa društva — pa smo povoščili, zapeli in zagodli, da je bilo veselje, ki je priklopelo v rosne oči, posebno, ko se je jubilat v ginljivih besedah zahvalil za častitke in darilo mladine. Bog ga naj ohrani še veliko let! — 22. avgusta pa smo pozdravljali v svoji sredi imenitnega gosta prevz. škofa dr. Gr. Rožmana. Prišel je čez Krvavec, kjer je blagoslovil kapelo, dr. Šumanovi pa iz Beograda na obletnico za Pavletom. Tudi g. P. Odilo je bil tu, tisti, ki je že tri leta za misijonar v Ameriki ter g. P. Krizostom in provincijal g. P. dr. Regalat. — Umrli je pa Golerjev Franc, član Orla in Marijine družbe in je ravno ta dan imel pogreb. In škof ga je pokopal ob asistenci 8 duhovnikov. To je bil res lep pogreb. Starši so bili zelo potolaženi. Bog mu je ob smrti skazal to čast, ker je mesečno prejemal sv. zakramenta, nazadnje pa vsak dan. Bil je komaj 25 let star. Imel je srčno vođeniko. Bog mu daj večni mir!

Marija Reka. 10. avgust je bil za to faro pomenljiv dan za staro in mlado. Pozdravi iz topičev kakor tudi iz src faranov so hiteli naproti prevzvišenemu, kateri je sam pohlitel posvetiti in blagosloviti zvonove reške Matere. Vsi štirje done čez hrib lepi nebeški svoj ha, a, ge, e. Naslednji dan je slavil blagi gospod župnik svojo 30 letnico mašništva in 15 letnico pastirovanja na solčnih planinah. V veseli družbi botrov in boter, kateri so mu iz hvaležnih src čestitali je sprejel vdane čestitke. V krasni, novo slikani Marijini cerkvi je opravil slovesno zahvalno daritev ob obilni udeležbi domačih faranov, svojih vdanih sbratov in sorodnikov. Njegov pevski zbor je svojemu slavljencu lepo prepeval. Naj na priprošnjo Marije še desetletja vodi zdrav in kre-pak svoje ovčice na pot življenja!

Rimske Toplice. Po vročih in soparnih dnevih smo se bali hude nevihte, katera nam ni prizanesla. V ponedeljek dne 19. avgusta okrog 5. ure popoldne so se začeli sem od zahoda poditi temni oblaki, kmalu se je vsula kot orehi debela toča, ki je skoro popolnoma uničila ajdo, a tudi poškodovala druge poljske pridelke in predvsem pa sadno drevje, ki je po nekaterih vaseh zelo lepo kazalo. Med nevihto je udarila strela v kozolec Janeza Privšek, po domače Potušek na Ogrčah. Dvovrstem kozolec s osmimi okni in vsa krma je pogorela do tal. Ravno pred osemindesetimi leti, leta 1891 na Jernejevo nedeljo dopoldan je ravno na istem mestu tudi pogorel kozolec, katerega je tudi takrat užgala strela. Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

Rajhenburg. Kdor je bil v cerkvi Lurške Marije v Rajhenburgu, vsak, bodisi domačin, tujec ali inozemec, je poln pohvale, da tako lepo prikupljive, vabeče in k pobožnosti nagibajoče cerkve še ni videl. Pa je res! Cerkev ni bogata na bombastičnih ornamentih, kjer bi se pobožnost izgubljala v posvetnost, ampak je vse tako lepo izpeljano, da se človek kar nehote izgubi v pobožnost duha. Saj mati Marija kar vleče nase srca obiskajočih vernikov. Ta Marijin dom je dobil letos izredno odlikovanje; dasi šteje katoliški svet že mnogo, mnogo cerkva, pa jih vendar še ni petdeset po vsem svetu, ki bi nosile ime Marijina Bazilika. Kakor je božji — Marijin Sin na križu izročil svojo mater Marijo ljudstvu kot delivko vse milosti in dobrote, tako tudi papeži kot Kristusovi namestniki izročajo narodom, odključim se po lepih Marijinih stavbah — njihove cerkve kot bazilike v posebno zaščito in varstvo pod plaščem Marijinim. Slovence je torej doletela ta čast, — lahko trdim Slovence — saj je ves slovenski narod zidal to mogočno hišo Marijino, da je sv. Oče Pij XI. imenoval to cerkev za baziliko, kjer naj narod slovenski prav v obilni meri pije iz Marijinega studenca — milosti, dobrote in tolažbe za dušo in telo. Lavantinski vladika, dr. Andrej Karlin bo prelepo cerkev Lurške Marije slovenskemu narodu izročil kot baziliko na slovesen način na Mali Šmaren dne 8. septembra 1929. Zato slovenski narod! Poromaj in pohiti v obilnem številu dne 7. in 8. septembra v Rajhenburg v novo milosti polno baziliko Lurške Marije! Spored slavnosti v Rajhenburgu dne 7. in 8. septembra 1929: 1. V soboto dne 7. septembra ob 6. uri zvečer sprejem prevzvišenega. Ob 7. uri zvečer romarska pridiga v Lurški baziliki, pete litanije Matere božje in rimska procesija okoli nove bazilike. 2. V nedeljo — Mali Šmaren — 8. septembra: ob 6. uri zjutraj pridiga in azistirana sv. maša. Ob 10. uri blagoslovi prevzvišeni najprej nove, mogočne orglje 40 registrov; potem škofov govor, med katerim se narodu oznanja, da je Lurška cerkev od danes naprej bazilika, potem pa škofova sv. maša. Pri slovesnosti sodeluje pevsko društvo »Ljubljana«, ki priredi popoldan v baziliki cerkveni koncert. Na orglje pa igra znani mojster iz Ljubljane gosp. St. Premrl.

Ljubljana-Rakovnik. Dne 6., 7. in 8. septembra bo v svetišču Marije Pomočnice kristjanov tridnevna v proslavo blaženemu Janezu Boscu. V petek zvečer ob 7. uri bo govor in slovesen blagoslov. V soboto zvečer ob pol 6. uri prireditel s petjem, ob 7. uri procesija s posmrtnimi ostanki Blaženega in svečkami, nato govor in blagoslov. Po blagoslovu razsvetljava. V nedeljo začetek sv. maš ob 4. uri. Ob pol 10. uri govor, nato pontifikalna sv. maša, po sv. maši shod sotrudništva. Popoldne ob pol 4. uri govor, nato velika procesija. Zvečer razsvetljava in godba. Kdor se udeleži shoda, lahko uživa polovično vožnjo in sicer od 3. do 9. septembra. Vsak naj vzame na domači postaji cel vozni listek in naj ga pusti žigosati. V Ljubljani naj listka ne odda, ampak prihrani za povratek. Izkaznice, da se je res udeležil shoda, bodo dobili v pisarni salez. sotrudništva na Rakovniku.

Pred Bogom smo vsi enaki. Princ Vilhelm iz Oranije, poznejši kralj holandski Vilhelm Friderik I., se je podal nekoč z vojvodom meklenburškim, ki se je nahajal pri njem na obisku k pristanišču, iz katerega se je pravkar odpravljalo nekoliko ladij na morje. Neki mornar, napenjajoč jadra na ladji, se spotakne ter po neprevidnosti pade v zelo razburkano morje. Princ, nerazmišljajoč dolgo, se vrže takoj z drugimi mornarji srčno v morje, da bi rešil potapljalčega se. Prišel je sam v veliko nevarnost. Ko mornarji neso princa na breg, si ga drzne eden izmed mornarjev vprašati: »Kako je zamogla vaša visokost postaviti v nevarnost lastno življenje za navadnega mladeniča?« Toda plemeniti Vilhelm jim je odgovoril: »Jaz sem človek in matroz je človek. Pred Bogom smo vsi enaki. Takrat, ko je nesrečnik padel v vodo, sem zazrl v njem le svojega brata, sebi enakega in vsled tega sem se odločil tvegati zanj svoje življenje.«

IZJAVA.

Podpisani, ki sem bil letos tekom meseca julija tako nesrečen, da sem v 4 dneh dvakrat pogorel in mi je požar uničil vse moje premičnine se tem potom

ZAVAROVALNICI »SLAVIJI«

najtoplejše zahvaljujem za hitro in ugodno likvidacijo zastopniku za ptujski okraj g. Blazeku, ter vsem sorojakom zavarovalnico »SLAVIJO«, ki je ena naših najstarejših zavarovalnic, prav toplo priporočam, posebno še, odkar imamo v sedanjem nje zastopniku za naš okraj res našega nas umevajočega zaščitnika in posredovalca.

V Slovenji vasi pri Ptuj, dne 22. avg. 1929.
1054 **ŠTEFAN KLEMEN I. r.**

Služkinja za hišna dela z lepim spričevalom se sprejme. Kovačič, Maribor, Slovenska ulica 10. 1061

Viničarja s pridno, izkušeno družino 5-6 ljudi za delo, kateri lahko ima svojo živino, se potrebuje v vinogradu »Kogel« pri Veliki Nedelji. Prijave je poslati na naslov Maister M., lončarija, Ptuj, ali v istem vinogradu. 1060

Ja - ja - MEDO - KAVA je res najboljša
saj ima tudi prva in edina v S. H. S. zlato kolajno

M
E
D
O

K
A
V
A

in tudi drugo špecerijsko blago dobite najceneje
pri **MEDO - MARIBOR**, Glavni trg št. 21

V »Mali oznanila« stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah.

Mala oznanila

Upravištvu odgovarja na razne vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. **UPRAVIŠTVO**

Kovčki in torbe za potovanja, šolske torbice, ročne torbice, listnice, denarnice, nahrbtniki, gamaše itd. ima v veliki izbiri in po najnižji ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 987

Gonilni jermeni iz najboljšega usnja za tovarne, mlatilnice, mlino in žage ima v zalogi v vseh širinah in po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13. 988

Lesovi (kleštre) za komate se kupi v sedlarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6. 989

Sprejem na stanovanje in hrano dva dijaka ali dve dijakinji. Vrbanova ulica 6, I. nadstropje, vrata 3, Maribor. 1034

Tri dijake sprejem na celo hrano in stanovanje. Separaten vhod. Električna luč prosta. Lovec, Maribor, Glavni trg 4. Na dvorišču. 1057

Viničar s 4-5 močmi z letnimi spričevali se sprejme. Naslov v upravi. 1059

Viničar z najmanj 4 vinogradniškega dela večimi delavskimi močmi se sprejme na večjo viničarijo v okolici št. Petra pri Mariboru. Ponudbe pod naslovom: Poštni predal 9 = Ormož. 1041

Trgovski vajenec, zdrav in močan s primerne šolsko izobrazbo, iz poštene hiše se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom, z vsa oskrbo v hiši. S. Geratič, Sv. Lovrenc na Pohorju. 1048

Slikarski in plesarski vajenec se sprejme zdrav in z dobrim šolskim uspehom pri Jurij Juterschniku, Grajska ulica števil 3 v Mariboru. 1053

Sodarskega vajenca od 14-16 let starega sprejme Jožef Ogorevc, sodar v Brežicah. 1052

Dekla za vse, močna, pridna in poštena se sprejme. Pekarna Pisanec, Maribor, Koroška cesta 11.

Posestvo pri Mariboru, 10 oralov, vinograd, njive, sadonosnik, gozd, travnik; vse v dobrem stanu se prodaja. Naslov v upravištvu lista. 1043

Lepo posestvo, četrt ure od postaje Dravograd, novo poslopje, polje v ravnini se takoj prodaja. Vdova Vožič, pošta Meža. 1056

Prodaja se po nizki ceni lahki športni voz poraben tudi za mesarja, skoro nov in dobro ohranjen konjska uprega (Jagdgeschir) ter bakren kotel 75 l za žganjekuho. Naslov po ve upravištvu. 1061

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

LIVARDOT +:+:+

1.

V arhivih notranjega ministra je shranjeno pismo, ki ga je 17. februarja l. 1811 pisal minister Fouché, vojvoda Otrantski, možu v sivi suknji. V tem pismu se nahaja tudi tale odlomek.

»Ne pustite, da bi se tisti uradniški osli preveč vtikali v zadevo, moj dobri Fernand, kajti čisto gotovo jo bodo polomili. Livardot je nabrisal lisjak in drzen ko vrag. Prav nič nam ne pomaga, če ga primemo in v ječo vtaknemo. Že trikrat nam je ušel, vsakokrat iz druge ječe. In celo iz Cayenna se je vrnil, slabši in hujši nego je bil poprej. Koristneje bi bilo za nas, če bi ga enostavno iz zasede ustrelili. Toda mož pozna vse skrivnosti chouanov in v njegovi posesti so papirji, ki bi nam mnogo koristili. Če ga ustrelimo, gre do njegove skrivnosti z njim in papirji so za

nas izgubljeni. Storite, kar morete, moj dobri Fernand! Popolnoma zaupam na vašo iznajdljivost. Livardot je odpotoval v Jersey, stavljal bi življenje, da je trenutno na potu v Francijo. Prihodnji mesec bo cesar v Ceanu. Mislite na Cadoudala in na njegov peklenski stroj! In pri Bogu pazite na Livardota!»

Iz lahko umljivih razlogov mož v sivi suknji tega pisma ni pokazal gospodu prefektu Laurensu, čigar lojalnost ni bila na posebno dobrem glasu, in tudi ne gospodu Carteret, ki je bil komisar mesta Caen.

Oba ta visoka gospoda sta po vohunih izvedela, da bo prišel glasoviti Livardot in se bo skušal izkrcati na francoski obali. Vedela sta pa tudi, da se je cesar napovedal na obisk in da namerava prenočiti v gradu maršala Cornier, ki ga je cesar pred kratkim imenoval za vojvodo de Gisors.

Seveda so bili gospodje na prefekturi kakor na ježicah. Kolika odgovornost je slonela na njihovih ramah! Cean z okolico je bilo znano gnezdo chouanov in royalistov in povrh je bil na vidiku še zloglasni Livardot! Par tednov je še sicer bilo do cesarjevega obiska, pa že daleč naprej je bilo treba poskrbeti za njegovo varnost. Posvetovanja

Izšel je in II. zvezek!

Res niste še naročili

Karl Mayeve knjige?

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostanek bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Bolni živci

Koliko dni ima leto, toliko postaj križevga pota ima nervozen človek, ker slabi izčrpani živci mu grenijo življenje in povzročujejo nebrojne boli. Trganje, zbadanje, omotica, mučna bojazen, glavobol delni ali v vsej glavi, šumenje v ušesih, blesketanje pred očmi, motenje prebave, nespanje, preobilno potenje, trganje v mišicah, nezmožnost za delo in še mnogi drugi pojavi so nasledki slabih, izčrpanih bolanih živcev.

Kako se hočete rešiti te nevolje?

Moja ravnokar izišla knjiga razpravlja o enem sredstvu ki je postal izvor dobrote za človečanstvo. Ono pospušča na čudežni način vse telesne funkcije, krepi hrbtišče in možgane, dela močne mišice in kosti, daje svežost in veselje do življenja.

V borbi za zdrave živce

dela ono sredstvo dostikrat čudeže; dovaja redilne snovi do najskrajnejših mest za proizvodnjo krvi, oživlja, drami, ohranja mladost in svežost. Vi se morate sami prepričati, da Vam ne obljubljam nič neresničnega, ker jaz bom poslal v teku 14 dni vsakemu kateri nam piše, popolnoma brezplačno in franko eno škatljico za poskus in knjigo zdravnika, ki ima vsestransko dolgo preizkušnjo; boril se je tudi on s to boleznijo.

Pišite mi svoj natančen naslov in pošljem Vam takoj brezplačno kar sem Vam obljubil. 1030

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O.

MICHAELKIRCHPLATZ Nr. 13. Abt. 324.

Nadhlapec

neoznjen se išče za takojšen nastop. Ponudbe na veleposestvo Warsberg, Smartno ob Paki. 1044

Majer se sprejme v več delavskimi močmi, Jarebinski dol 89. 1042

Dve dijakinji

se sprejmeta na stanovanje z vso oskrbo. Betnavska cesta 18 pritličje desno vrata 27. 1046

KLJUČAVNIČARSKA učenca se sprejme. Naslov v upravi. 1046

DOBRA GOSPODINJA in MILO „GAZELA“

to je postal nerazdružljiv pojem, kajti kjer je vzorno gospodinjstvo tam je v hiši vedno le milo „Gazela“. Ono daje nadvse bogato peno, čisti, beli in varuje perilo. Zato perite tudi Vi dosledno le s pravim terpentinovim milom „Gazela“.

V tem so si vsi edini

Obleke za neveste, moško in žensko blago, po staljno in živo perilo

samo iz

Klobuke, izgotovljene, obleke, čevlje, nogavice I. I. d.

trgovske hiše
Franc Kolerič
Apače

696

LUNA EKSPORTNA HIŠA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kraškega blaga ter igrače na drobno in debelo. 577

Lepo posestvo

novi zidana hiša z vsemi za kmetovalca potrebnimi poslopji, 8 orale zemlje vse pri hiši ob cesti, blizu farne cerkve, samo 10 minut od kolodvora in 20 minut od Ptuja, prodaja za 110.000 Din Franc Hladnik, Hajdina 60, Ptuj. 1040

Iščem nakupovalca za vsako množino

divjega kosanja

za Maribor in okolico. Ponudbe pod „Divji kosanj št. 11881“ na upravo Gospodarja. 1047

Velika razprodaja

damskih biciklov PEUGEOT

po globoko znižani ceni od Din 1250.— do Din 1650.— pri tvrdki A. BREMEC, CELJE Miklošičeva ulica števil. 2.

1049

so drvela za posvetovanji, hišne preiskave so bile na dnevnem redu, vse je bilo napeto, razburjeno.

Mož v sivi suknji je po svoji navadi mirno gledal vse te razburljive prizore ter nepremično in molče poslušal na posvetovanjih neštete pomisleke, ukrepe in nasvete, ki so se kar v potokih cedili iz ust najrazličnejših uradnih in neoficialnih osebnosti. Posebno tisto jutro je dobil gospod prefekt nebroj obiskov, vsak je podal svoje mnenje, izražal strah, pa tudi zaupanje na prefektovo izkušnost in na zmožnost policije.

Ves čas tajni detektiv ni znil besedice in šele ko je zadnji obisk odšel in sta se s komisarjem že pripravljala, da pustita gospoda prefekta samega, je dejal mirno, pa pomenljivo:

»Pustil vam bom za par dni svobodne roke, gospod prefekt! Dal sem vam seznam oseb, na katere morata z gospodom komisarjem posebno dobro paziti. Prosim vas, da v moji odsotnosti niti za las ne odnehate v svoji čuječnosti!«

»Odhajate, gospod Fernand?« se je čudil prefekt in hlinil zabriženost, čeprav se je v srcu veselil, da bo vsaj za nekaj časa rešen sitnega vtikljivca in nepotrebneža iz Pariza.

»Pojdem Livardotu naproti,« je dejal mož v sivi suknji preprosto.

»Livardotu —? se je samodopadljivo nasmejal komisar. »Če pa ne veste, kje bi ga iskal!«

»Mislim, da bom že še zvedel, kje se bo izkrcal,« se je nasmehnil tajni detektiv. »Vsekar,« je nadaljeval slovesno, »ne pozabite v moji odsotnosti podvojiti število tajnih detektivov. In glejte, da ne popustite v čuječnosti! Najdragocenejše življenje na svetu bo za 24 ur v vaših rokah. Franciji! ste odgovorni za njegovo varnost!«

Neka posebna svečanost je donela iz teh svarilnih besed suhljatega, brezpomembnega človeka v sivi suknji. Celo prefek in komisar sta čutila nekaj kakor spoštovanje in čislanje do njega, čeprav sta ga oba iz srca sovražila.

»Pa šaj se vendar vrnite še pred cesarjevim obiskom, gospod Fernand?« je vprašal komisar.

»Upam, da se bom. Pa prijeti se bo treba s človekom, ki je do skrajnosti iznajdljiv in drzen in — kdo ve, kako se bo boj končal. Če se ne vrnem, vedite, da je bil Livardot močnejši.«

»Pa vendar ne pojdete sami nad njega —?« je vzkliknil prefek in dvomeče pogledal po drobni postavi in po nežnih rokah skrivnostnega človeka, ki je bil bolj podoben sanjaču, ko možu odločnih dejanj.

Hmeljarstvo nese, kmetarji in hmelj prodaj. Kupite zato knjigo HMEJARSTVO! Stane Din 50, vezna Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje na jugodnejše.**

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti **jamči mariborska oblast** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.
Zato je zavod najvarnejši v celi oblasti.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

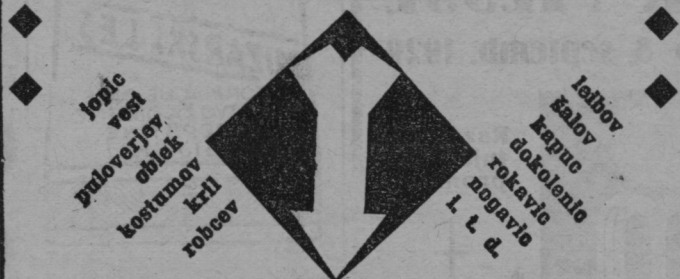

Priporočam svoje lastne izdelke, kakor: kotlje za žganje in za vodo ter perilo, posodo za kuhanje, cevi vseh vrst za tovarne, različne aparate. Izvršujem tudi točno in solidno vsa v mojo stroko spadajoča dela po brezkonkurenčnih cenah. — Vse vrste novjših sistemov Alfa.

1037

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana pletarna za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

Vse iz čiste volne in tako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo V PLETARNI M. VEZJAK
Maribor, Vetrinjska ul. 17

Oves pšenica, ječmen, rž, koruzo, vinski kamen in druge deželne pridelke kupuje po najvišjih dnevnih cenah M. Oset (poprej Ziegler) Maribor, Glavni trg 22. 994

Viničar vesten in marljiv s 4 delavskimi močmi se sprejme do 1. septembra 1929, oddaljeno četrt ur od Glavnega kolodvora v Mariboru. Redi tri glave živine. Osebnost predstava. Naslov v upravi 995

Močen gredel in različna zobna kolesa za vodno kolo odda paromlin Ehrlich, Pesnica. 1018

Kmetje ptujskega okraja izmenjajo zrnje za najboljšo moko v menjalnici Budina pri Ptuj. 934

Hrastove, bukove in borove prage (švelerje) ter vsake vrste trdi les posebno preh, črešnja, hruska, javor, jelša in lipa kupuje stalno Rudolf Dergan, trgovec, Laško in prosi za ponudbe. 1021

Vzorno marljiv samski delavec, ki je zmožen samostojno krajini primerno planirati zemljo, najde stalno službo in dobro plačilo pri Podllesnig, Badlova ul. 16, Maribor. 1025

Kupim mali vinograd v bližini Slov. Bistrice v obsegu do poldruega orala, novejši nasad. Poleg vno grada je lahko nekaj sadonosnika in kaka njivica, ter preprosta hišica. Vsega skupaj naj ne bo čez 3 do 4 orale. Ponudbe na upravo Slov. Gospodarja.

V svrhu vestnega opravljanja kmetovalskih del se sprejme čeden zakonski par z ne več kot dvema otrokoma in ne pod 10 let starima. Plačilo je zelo dobro. Vpraša se v Badlovi ulici 16, Maribor. 1026

Mizarski učenec se sprejme. Strossmajerjeva ulica 10, Maribor. 1033

Proda se poceni vinska preša. Krčevina 83, Maribor. 1035

Viničarja s 4 delavci sprejme Šepce, Maribor, Grajski trg 2. 1009

Ako hočete vaš gozd, borov in smrekov (samo les ali z zemljo) dobro prodati proti takojšnjemu plačilu, pišite na naslov: Dr. Josip Musek, Ravnopolje, pošta Ptuj. 1032

Mož v sivi suknji se je nasmehnil.

»Zadnjič,« je dejal brezbrizno, »ko se je Livardot izkrcal na francoskem obrežju, mu je šel naš prijatelj Cartenet s celim eskadronom policije naproti, da bi ga ujel. No — saj vemo, kak je bil uspeh! Ropi, umori, spletkarenje in kovačenje na vse strani in cele tri mesece, nato pa je pretkani hajduk prav tako brez sledu izginil, kakor je prišel.

Mislil da nam ni treba še enkrat takega neumnega kozla ustreliti! Kaj, gospod prefekt?

Nato je resnobno pridjal:

»Topot pojdem jaz Livardotu naproti — in pojdem sam.«

Odšel je in častivredna gospoda sta gledala na njim začudena, osramočena in jezna.

»In Livardot ti bo že pokazal!« je godel komisar zaničljivo in zaklel. »In bo opravil s teboj, ti domišljavi in vtikljivi pritlikavec!«

2.

Čakali so nanj v majhni, skoraj prazni sobici neke hiše v Židovski ulici. Lojene sveče v cihastih podstavkih so mrko osvetljevale gručo sumljivih ljudi.

V železni pečici v kotu je gorel ogenj, noč je bila mrzla in jasna. V sosednja sobi je bilo okno odprto, tudi vrata so bila odprta in včasih je sunil veter skozi sobo, da so sveče zaplapolale in se je ulil loj po mizi.

Zdaj pa zdaj je kateri izmed ljudi vstal, vstopil v sosedno sobo, se naslonil skozi okno ter pogledal gorindol po ozki ulici. Pa se je spet vrnil k tovarišem, ki so sedeli krog trebušastega vrča in pili vino.

»Ni ga šel!« je bilo običajno poročilo.

Tovariši so molčali.

»Mislil, da ga vohče ne bo,« je dejal za nekaj časa eden.

»Bal sem se, da bo tako!« je pripomnil drugi.

»Ko se je Bel kljun vrnil z novico, da se potika tisti sivi lisjak v bližini Kozjega potoka,« je počasi pravil prvi, »sem si koj mislil, da —!«

Skomizgnil je z rameni in umolknil. Razumeli so ga, ni bilo treba besed. Vsak je dobro čutil morečo skrb, ki je ležala na vsej družbi.

Eden je počasi vzel v roko utrinjač in zamišljeno osnažil kadečo se svečo.

»Le zakaj mu ni Beli kljun pognal krogle v glavo, tistemu vohunu, to bi rad vedel!« je godel.

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rejevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Scherbaum^{oo} kruh je najboljši in zdrav!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

171

GRAZER MESSE

od 31. avg. do 8. septemb. 1929

Zdravi
človek

Razstava
tujskega
prometa

Reja
domače
živali

Telesni
šport na
šia-
jerskem

Gojitev zdravja
pri človeku in domači živali

Veliki zabavni park

Foto atelje Meyer,

Gospodarska ulica 39, Maribor. Najboljša izpeljava fotografij in nizke cene.

431

Najboljše me-
nja in zamelje
vsakovrsno
zrnje

PAROMLIN
EHRlich
PESNICA

1014

Vsak skrben
gospodar se
sam prepriča!

10 dobrih zidarjev se takoj sprejme!

Stalno delo do zime povečina pod streho.
Zgradba Hotel »Črni orol«, Maribor. Stav-
bena podjetja Kiffmann-Nassimbeni. 1027

2 trgovska pomočnika 2
za detajlno trgovino in skladišče
jaje sprejme E. D. SUPPANZ,
Pristava. Nastop 1. oktobra. 957
Rokopisani offeri z referencami

Ne preišlujete

če potrebujete obleko, ampak zahte-
vajte še danes od veletrgovine
STERMECKI nove vzorce, kjer
boste našli ogromno izbiro sukna, še-
vjota in kamarna za moške obleke,
krasnega in modernega blaga za dam-
ske plašče, svile, žameta, parhenta,
platna in razne druge manufakture za
obleke in perilo. Naročila čez Din 500
pošilja se prosto poštine. Novi ilu-
strirani ceniki z več tisoč slikami se
pošlje vsakemu zastopniku in prosto

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE štev. 24, Slovenija.

»Bi mu že bil, da sem mogel!« je odvrnil tisti, ki so mu pravili Beli kljun, ker so bile njegove ustnice popolnoma brezbarvne. »Če pa mi ni prišel pred cev — In če sem se skušal priplaziti bliže, je pa izginil!«

»Ta vohun je začaran!« je godrnjal prvi.

»Livardot bi mu že strl njegov čar!« je kled drugi.

»Livardot je morebiti zadržan. Morebiti je moral ostati v Jerseyu,« je pravil tretji. »Zadnje dni sem je vreme v kanalu zelo slabo in viharo.«

»Beži, beži!« se je zaničljivo smejal Beli kljun. »Kolikor sem čul o njem, Livardot ni človek, ki bi se vremena zbal. Pravi vražji vratolom je!«

»Siva glava pravi, da je imel v zadnjih letih pravo satansko srečo.«

»Povej nam kaj o njem, Siva glava!« je pravil Beli kljun. »Naši vodje so nam naročili, da ga moramo v vsem ubogati, kar nam bo naročil — in treba bo življenje tvegati te dni! Dobro bi bilo, če bi kaj več vedeli o človeku, ki bo imel naše življenje v rokah.«

»Dobro!« je dejal Siva glava po kratkem molku. »Videl sem ga, ko je bil še mlad fant in ko je njegov oče še živel v gradu tamle, ki je zdaj

last maršala Cornier. Prav zato, ker je grad njegova rojstna hiša in ker ga tako dobro pozna do zadnjega kota, prav zato pravim so ga naši vodje poslali iz Anglije, da nam pomaga.«

»Pa če ni videl hiše, odkar je bil mlad fant!«

»Vkljub temu. Načrte imajo in —.«

»Tiho!« je zapovedovalno prekinil Beli kljun tovariše.

Hipoma so vsi umolknil.

Od daleč sem, odnekod iz ulice, je bilo slišati žalostni, zategli glas sove.

Siva glava je planil na noge in skočil v sosedno sobo. Daleč ven se je nagnil skozi okno in napejal oči v mesečno noč.

Ulica je bila prazna. Izza drevja onstran hiše, dober kilometer zunaj mesta, so štrlele v nočno nebo koničaste strehe in visoki dimniki gradu Les Acacias. Tam je stanoval maršal Cornier, vojvoda de Gisors, in tam je nameraval jutri prenočiti cesar s svojim spremstvom. Bleda mesečna luč se je bleščala na pločevini streh in stolpičev in odevala drevesa s srebrnim sijajem.

Siva glava je pridušeno zaklel.

»Brez Livardota,« je mrmral med zobmi, »jo gotovo polomimo!«

(Dalje prihodnjič.)

NA POLJANI — najboljša Meškova povest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

„To je zategadeij“,

povdarja gospa Mica, „ker je otročje perilo slabo oprano. Od zapranega perila dobi ubogi otročiček srbeče izpuščaje. Vporabljam samo RADION in ne bo se ti več kaj takega pripetilo. Otročje perilo pere in razkužuje obenem, le

Schichtov
RADION

Manufakturna trgovina ANTON MACUN - Maribor

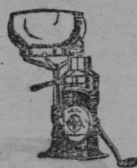
Gospodsk. ul.

10

blago za hmeljske vreče, izgotovljene moške obleke od Din 290.— naprej, dečje obleke od Din 99.— naprej, zimske vrhne suknje od Din 330.— naprej. Istotako nudi vse vrste šofa, volne, barhenta, nepremočljivega platna, blaga za zimske plašče, konjske odeje in koe po izredno nizkih cenah.

Vsakdo se naj pred nakupom ogleda veliko zalogo ter se prepriča o nizkih cenah. 980

Zaslужek!

Prodajalce posnemalnikov iščemo proti dobri plači. Javiti se „Tehna družbi“ Ljubljana, Mestni trg 25/I. 1038

Iščem

viničarja — majerja

s 5 delavnimi močmi, pošteni in marljivi. Letna plača Kr. 18.000—20.000. vpraša se pri: J. MIOVIČ, Kopitarjeva ul. 6, Maribor.

Nova trgovina

Tekstilni Bazar, Maribor, Vetrinjska ulica 15

nudi najceneje blago za obleke, svilene robce že od 20 Din naprej, cajgaste robce od 5 Din naprej itd.

876

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

2

Na drobno in na debelo.

Vozniki se iščejo!

Za jesen in zimo 1929 rabimo voznike za odvoz ca 3000 m² plovov iz Pohorja nad Bistrico k Okrajni cesti ali pa tudi v Maribor. Ponudbe je nasloviti na Rudolf Kiffman, parna žaga, Maribor. 1028

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gospodsk. ulica

I. Z. E. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri,
Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

Driska telet.

Kot zaščitno sredstvo je Thürpil pri driski telet in
od obdelovanja vrednega uspeha. Dobrota Thürpila je
neuporabna. Ne manjka pri nas v nobeni hiši. O. H. Landwirt in O.
Edini izdelovatelj: O. Lageman Chem. Fabrik Aachen.
Zaloga: „LYKOS“ Mr. R. VOJK, ZAGREB, Jurjevska ul. 8.

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru,

(odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.)

Učni predmeti:

Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo,	Gospodarski zemljepis,
Trgovsko računstvo,	Blagoznanstvo,
Slovenska korespondenca in kontorna dela,	Slovenska stenografija,
Erbohrvaški jezik in korespondenca,	Strojepisje,
Nemška trgovca kores- pondenca,	Slovenski jezik,
	Nemški jezik,
	Italijanski jezik,
	Nemška stenografija.

Začetek dne 2. septembra 1929.

Lastni internat in lastni šolski buffet. Letni izpiti in izpričevala
pod državnim nadzorstvom.

Prospekti in vpisovanja v trgovini trdke

886

RUD. LEGAT & Co., Maribor, Slovenska ulica št. 7
telefon 100

Telefon 100

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, trebušne obveze
proti vpadlem želo-
dцу in različnim
drugim boleznim,
gumi nogavice za
krčne žile, umetne
noge i. t. d. i. t. d.

dobite dobrega lastnega izdelka pri
Ivan Fric, bandažist in
rokavičar

Celje, za farno cerkvijo.

Najboljša naročila se izvršujejo točno
proti povzetju.

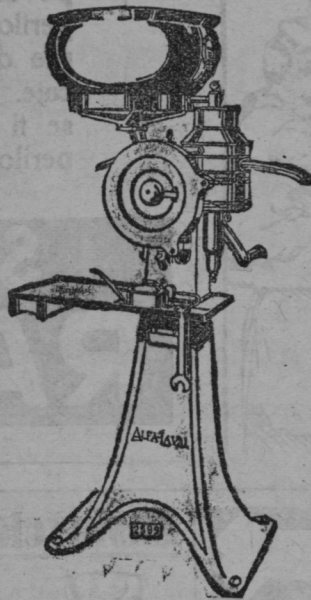
169

PRED 50 LETI

je bil prvi Separator iznajden od geni-
alnega švedskega inženjerja De Laval
in od Alfa tovarne v Stokholmu zgra-
jen.

Od tega časa so Alfa-tovarne do sve-
tovnega koncerna narasle
čez 3,500.000 Separatorov zgradile in
1.300 odlikovanj zaslužile.

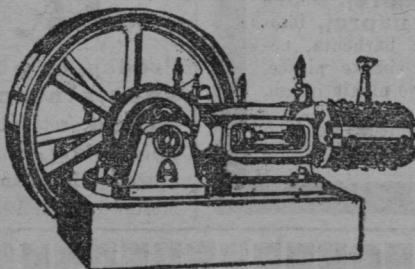
ALFA-SEPARATORI ZA MLEKO
ALFA-SEPARATORI ZA ČIŠČENJE OLJA ZA
ELEKTRARNE IN VSE INDUSTRIJE
ALFA-SEPARATORI ZA ČIŠČENJE BENCI-
NA

ALFA-SEPARATORI ZA KVAS
ALFA-SEPARATORI ZA PROIZVAJANJE LA-
KA IN BARV itd. so prvi na svetu.

ALFA-TOVARNE PROIZVAJAJO NADALJE:
STROJE ZA HLAJENJE za živilsko industri-
jo in tovarne leda

MLEKARSKE PRIPRAVE za ročni in strojni
pogon, mestne mlekarne kakor tudi to-
varne masla

KANGLE ZA MLEKO in drugo orodje
MLEČNOST, parne stroje itd.

ALFA - BRZOPARNI KOTEL

1089

za parenje krme, za kuhanje žga-
nja kot kotel za sir, za proizva-
janje brezalkoholnih pijač itd je pov-
sod znan in iskan.

ALFA D. D. Zagreb, Boškovičeva ul. 46

Sodelavce, zastopnike in prodajalce iščemo za vsaki kraj sveta ter prosimo in-
terese, da nam pišejo brez odlašanja.

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 75.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošitvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-poseselnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.